

Epidemiologie ZN slinivky břišní (C25) v České republice

L. Dušek, J. Mužík, D. Krejčí, I. Svobodová, O. Májek

Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky
Institute of Health Information and Statistics of the Czech Republic

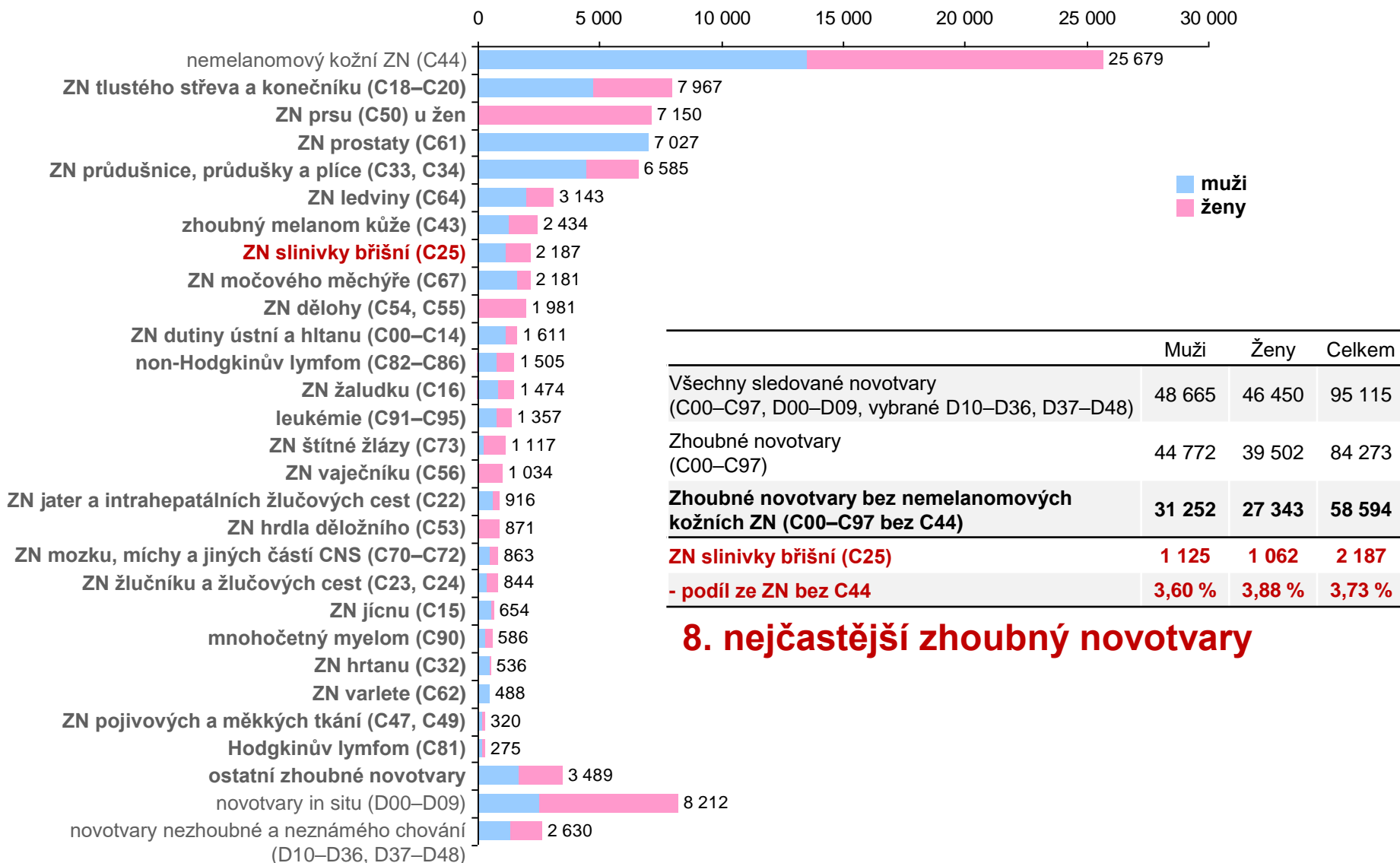
Institut biostatistiky a analýz Masarykovy univerzity
Institute of Biostatistics and Analyses of the Masaryk University

ZN slinivky břišní (C25) v České republice

PŘEHLED EPIDEMIOLOGIE

Incidence novotvarů v České republice v letech 2012–2016

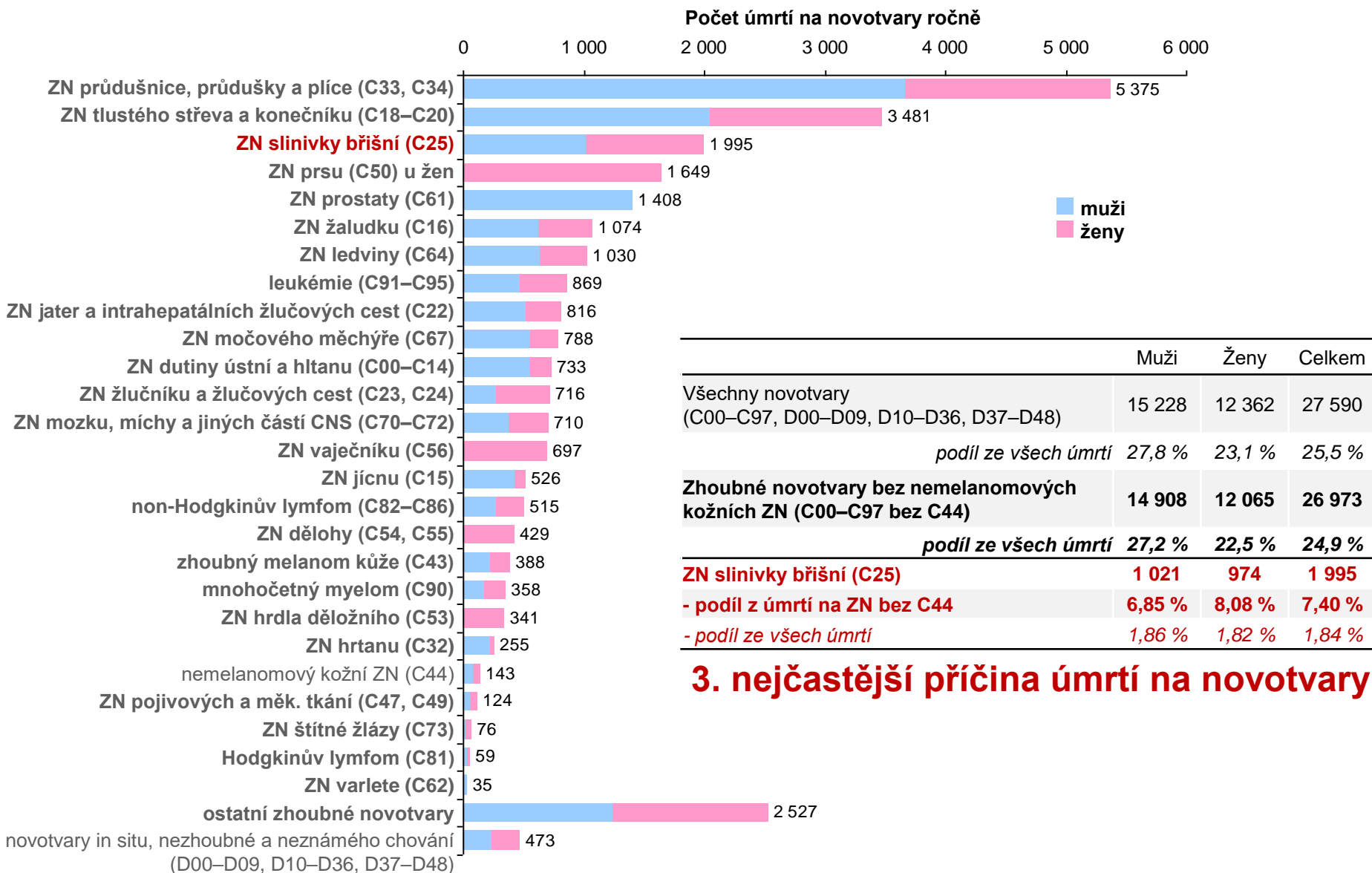
Počet nově diagnostikovaných novotvarů ročně

	Muži	Ženy	Celkem
Všechny sledované novotvary (C00–C97, D00–D09, vybrané D10–D36, D37–D48)	48 665	46 450	95 115
Zhoubné novotvary (C00–C97)	44 772	39 502	84 273
Zhoubné novotvary bez nemelanomových kožních ZN (C00–C97 bez C44)	31 252	27 343	58 594
ZN slinivky břišní (C25)	1 125	1 062	2 187
- podíl ze ZN bez C44	3,60 %	3,88 %	3,73 %

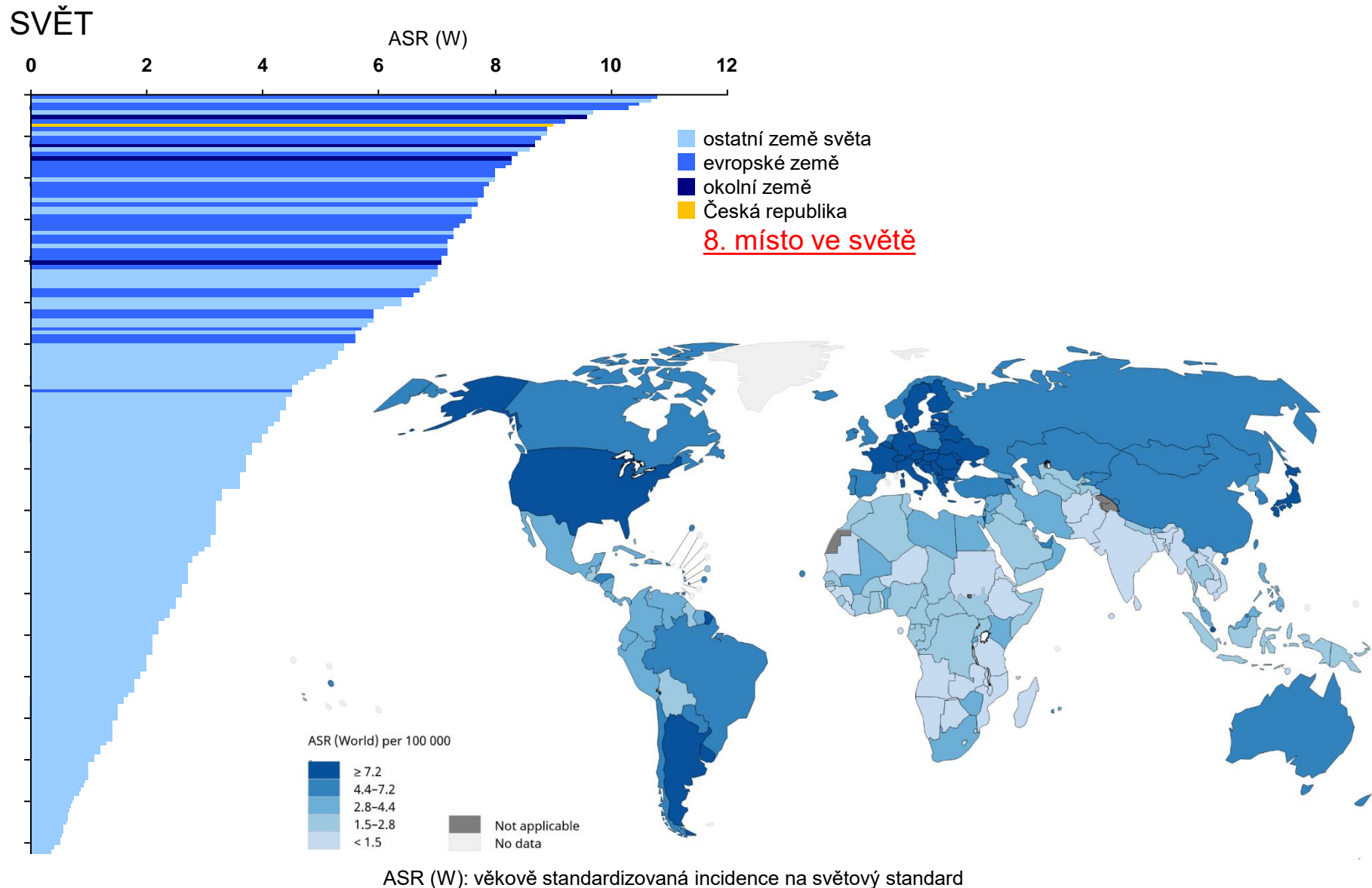
8. nejčastější zhoubné novotvary

Mortalita na novotvary v České republice v letech 2012–2016

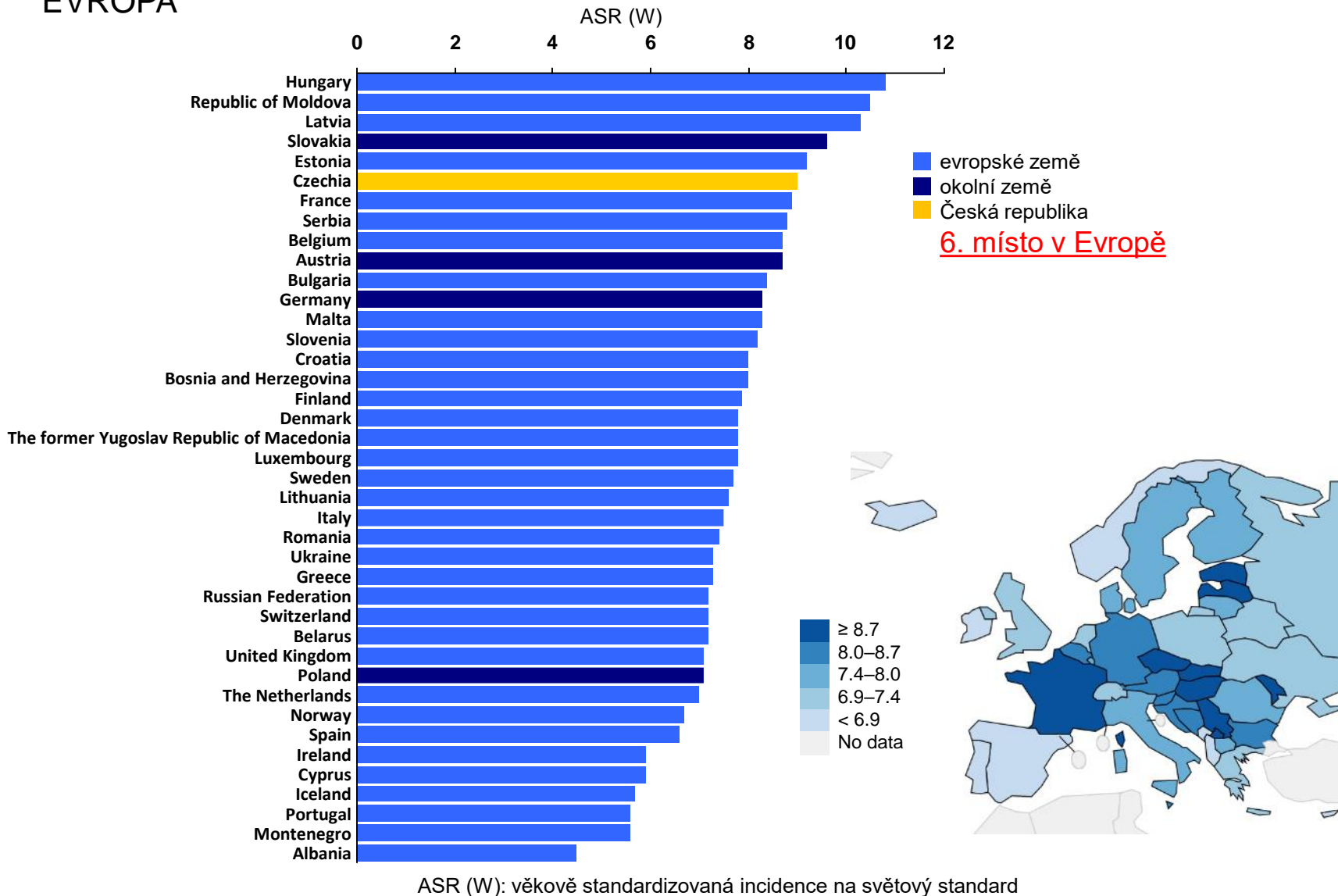
3. nejčastější příčina úmrtí na novotvary

Incidence ZN slinivky břišní (C25) ve světě

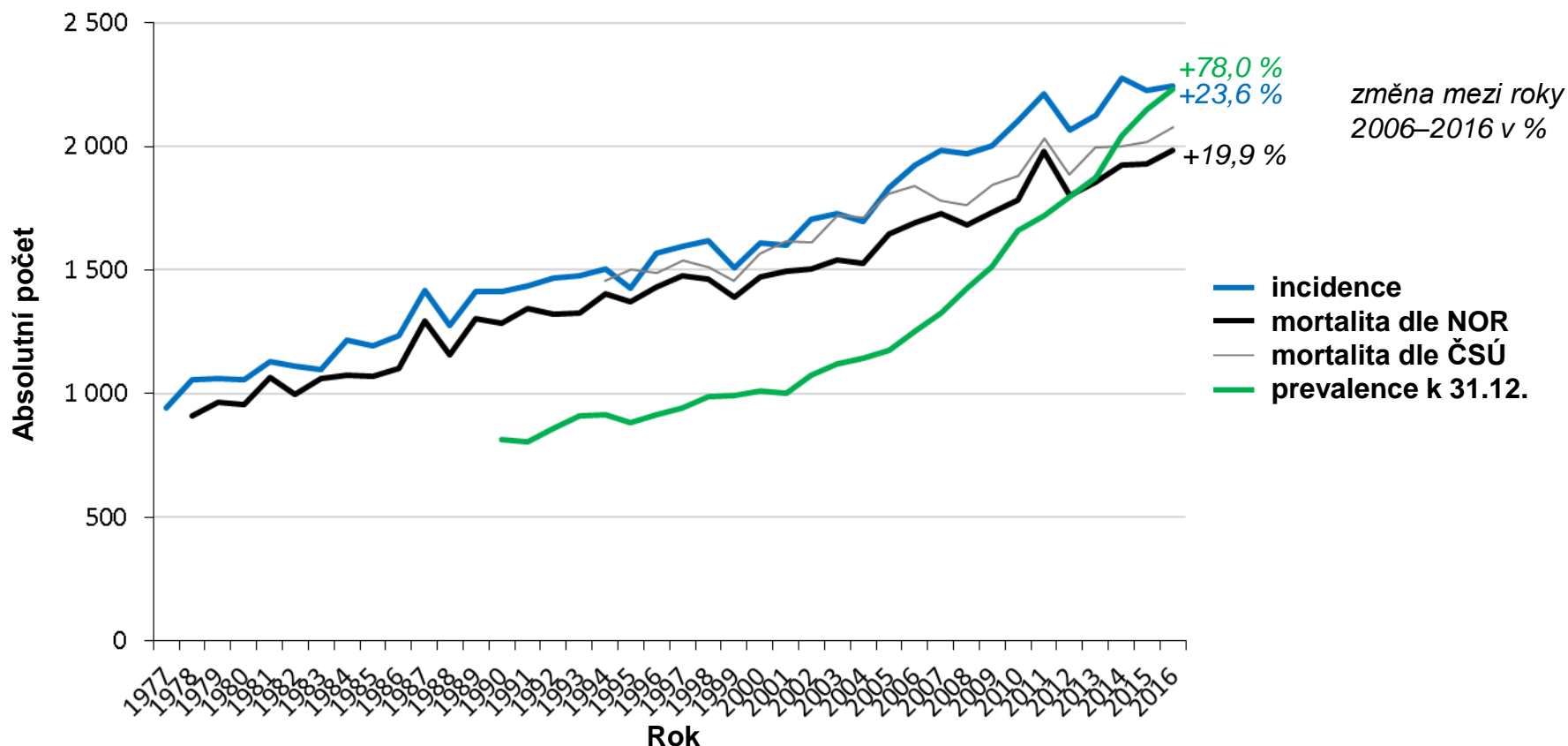

Incidence ZN slinivky břišní (C25) v Evropě

EVROPA

Přehled trendů epidemiologie zhoubného novotvaru slinivky břišní (C25) v České republice

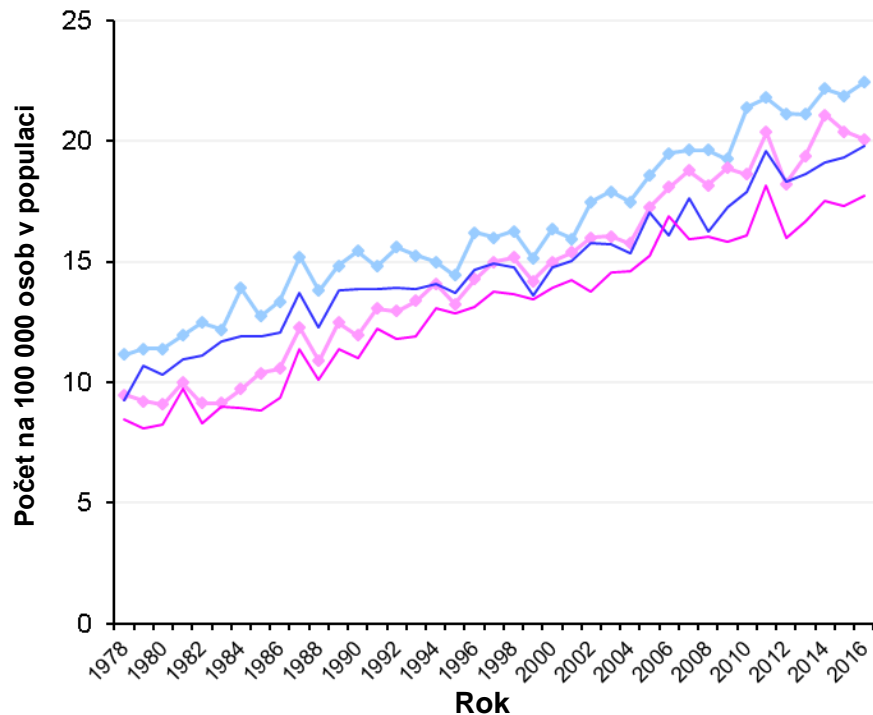
Počet nově diagnostikovaných onemocnění na ZN slinivky břišní (C25) byl v letech 2012–2016 průměrně 2 187 ročně. Ve stejném období na toto onemocnění průměrně ročně zemřelo 1 899 osob (podle dat NOR; podle dat ČSÚ 1 995 osob). Počet osob, které žijí s onemocněním na dg C25 dosáhl k 31. 12. 2016 počtu 2 229.

Vzhledem k tomu, že hodnoty specifické mortality na C25 podle ČSÚ jsou oproti údajům v NOR k dispozici až od roku 1994 a jsou zřejmě nadhodnocené, budou v dalších analýzách používány při hodnocení trendů mortality použita pouze data NOR.

Vývoj epidemiologie ZN slinivky břišní (C25) podle pohlaví

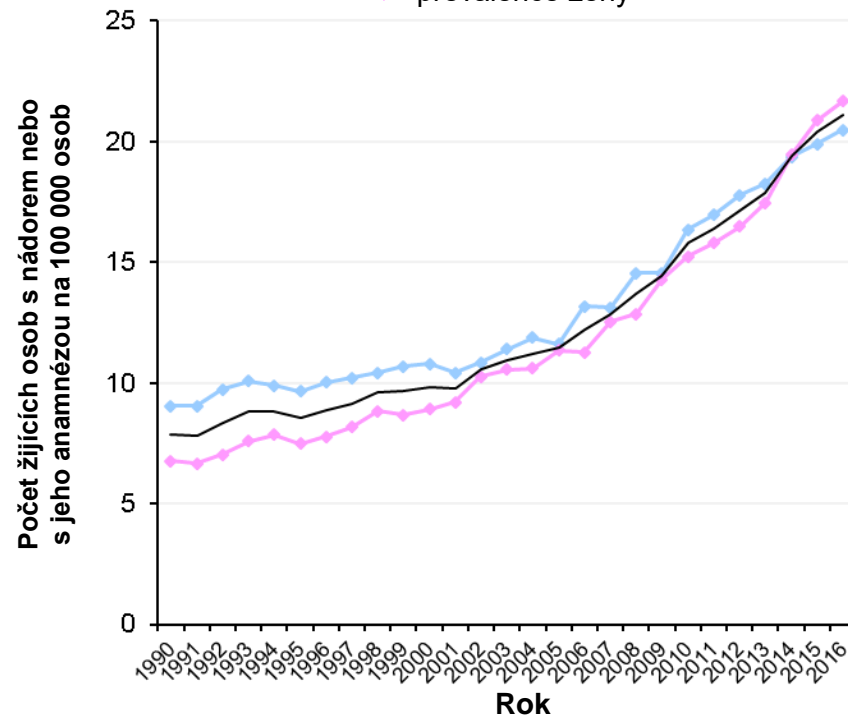
Incidence a mortalita

- incidence muži
- mortalita muži
- incidence ženy
- mortalita ženy

Prevalence

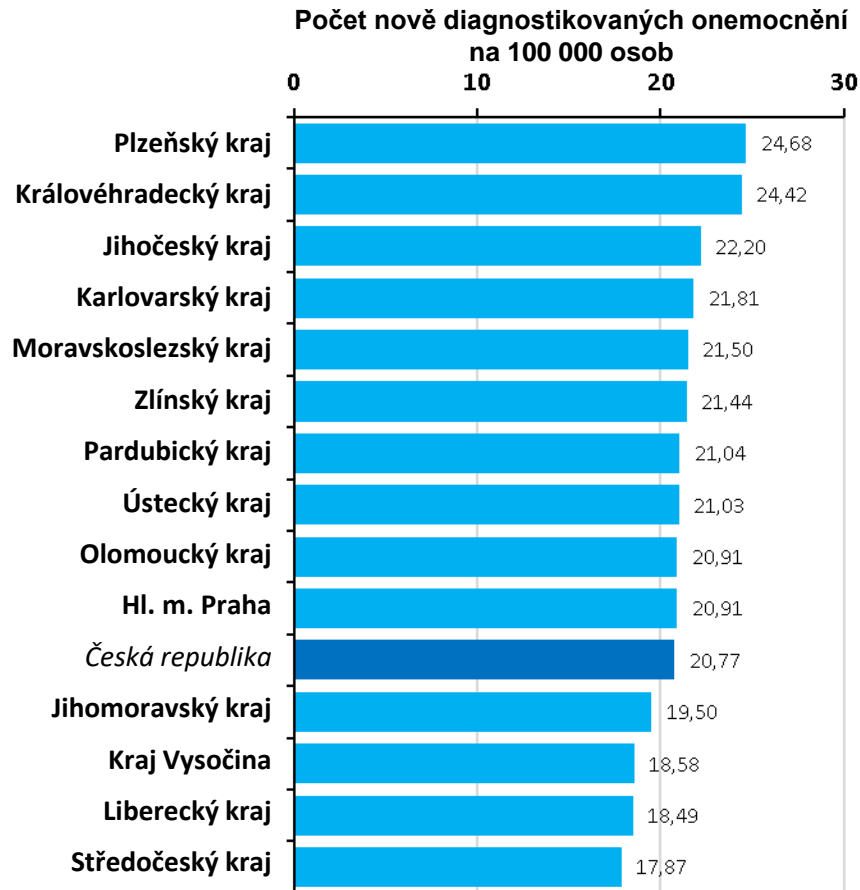
- prevalence muži
- prevalence celkem
- prevalence ženy

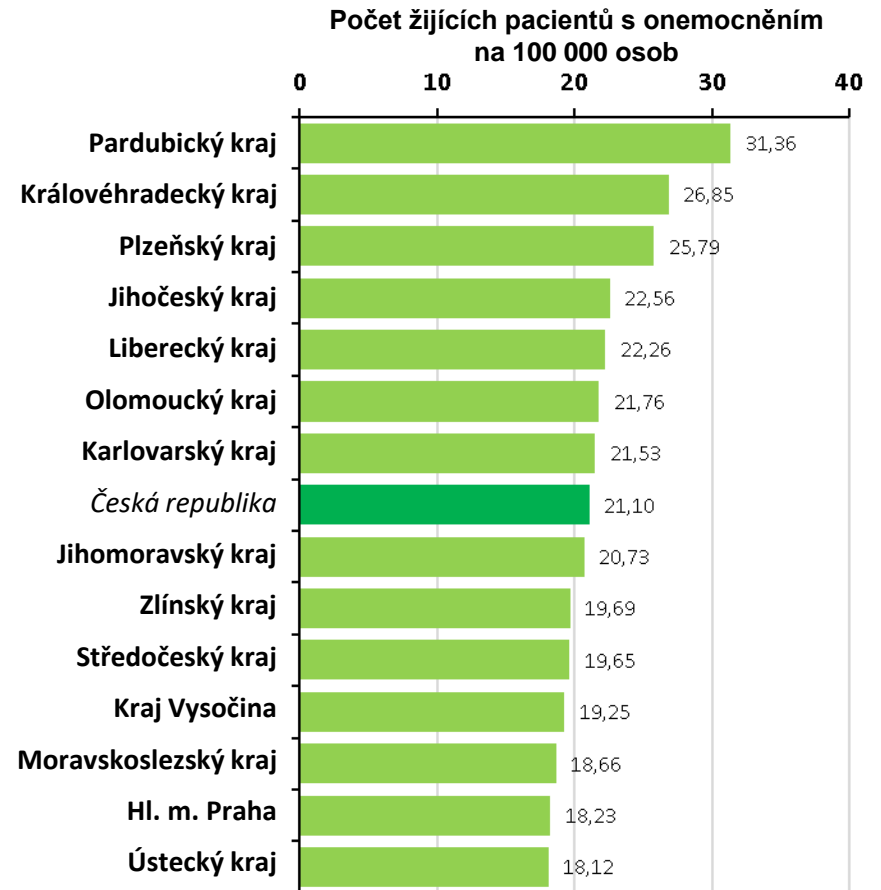
Incidence ZN slinivky břišní je větší u mužů než u žen v poměru 1,1 : 1 (v letech 2012–2016 21,7 nových onemocnění na 100 tis. mužů a 19,8 na 100 tis. žen). Mortalita na toto onemocnění je opět vyšší u mužů v poměru 1,1 : 1 (v letech 2012–2016 bylo 19,0 úmrtí na 100 tis. mužů a 17,1 na 100 tis. žen podle dat NOR). Prevalence je však v posledních letech vyšší v populaci žen ve srovnání s populací mužů v poměru 1,1 : 1 (k 31. 12. 2016 bylo 20,5 žijících pacientů na 100 tis. mužů a 21,7 na 100 tis. žen).

Epidemiologie ZN slinivky břišní (C25) v krajích

Incidence v letech 2012–2016

Prevalence k 31. 12. 2016

Aktuální incidence ZN slinivky břišní se mezi kraji zásadně neliší a pohybuje se od 17,9 do 24,7 nově diagnostikovaných onemocnění na 100 tis. osob. Výraznější rozdíly je možno pozorovat v prevalenci tohoto onemocnění, která se v krajích pohybuje v rozmezí 18,1 až 31,4 pacientů na 100 tis. osob.

Přehled epidemiologie ZN slinivky břišní (C25)

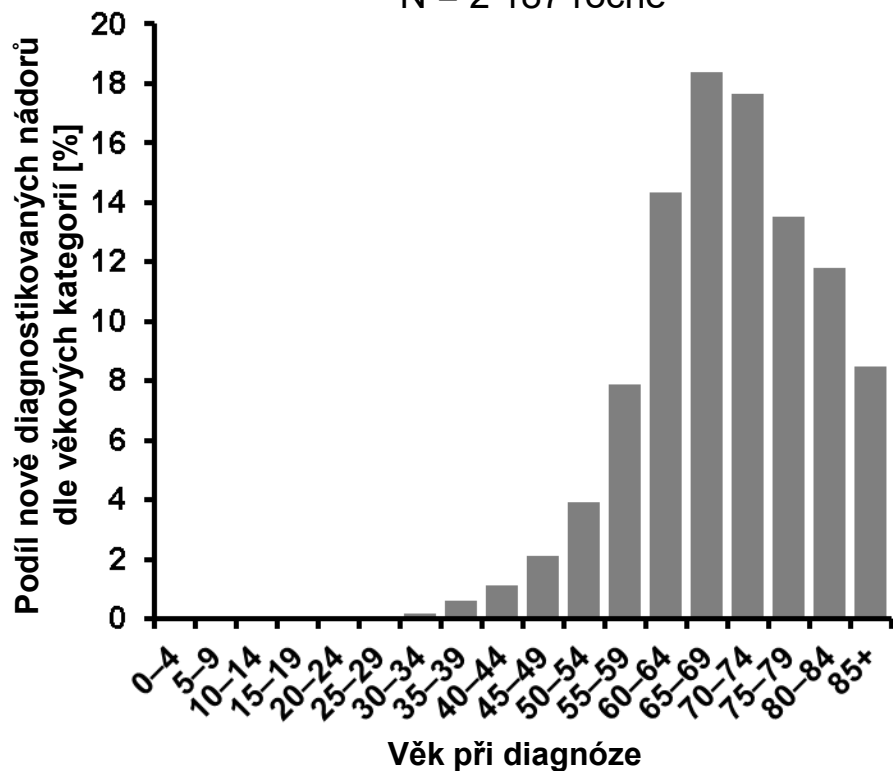
	Muži	Ženy	Celkem
INCIDENCE (2012–2016)¹⁾			
Průměrný počet ročně	1 125	1 062	2 187
Počet na 100 000 osob	21,7	19,8	20,8
Poměr výskytu muži : ženy		1,10 : 1	
MORTALITA (2012–2016)²⁾			
Průměrný počet ročně	1 021	974	1 995
Počet na 100 000 osob	19,7	18,2	18,9
Poměr úmrtnosti muži : ženy		1,08 : 1	
PREVALENCE (k 31. 12. 2016)¹⁾			
Absolutní počet	1 064	1 165	2 229
Počet na 100 000 osob	20,5	21,7	21,1
Poměr výskytu muži : ženy		0,94 : 1	

Zdroj: 1) Národní onkologický registr, ÚZIS ČR; 2) Český statistický úřad

Věk pacientů se ZN slinivky břišní (C25)

Věková struktura (období 2012–2016)

N = 2 187 ročně

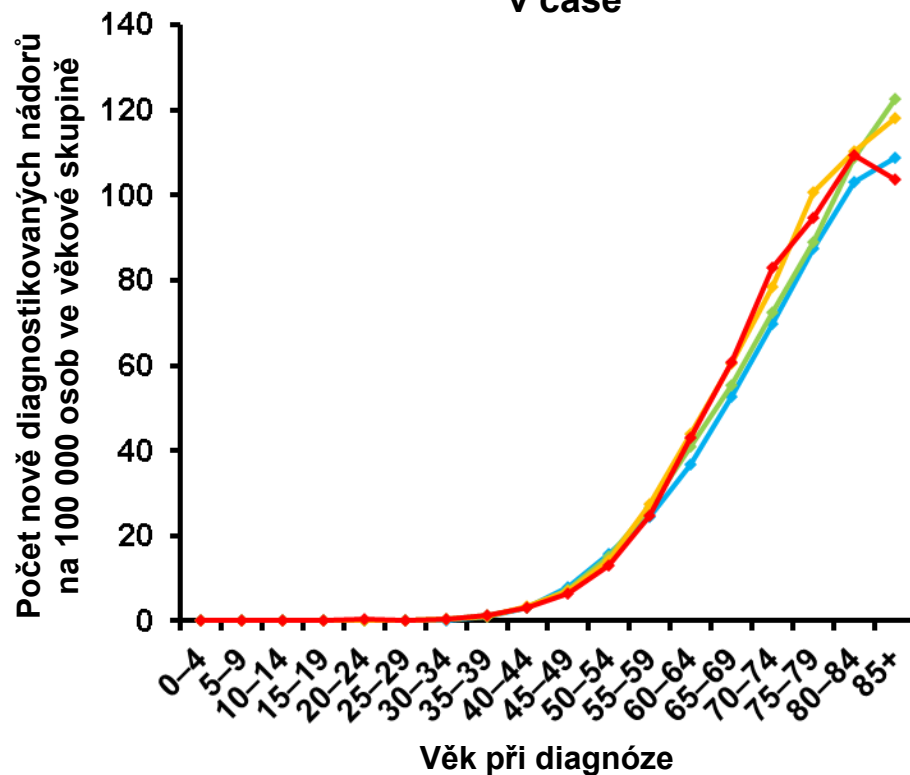

Průměr 70 let
 Medián 70 let
 25%–75% kvantil 63–78 let

	počet ročně	% nově diagnostikovaných
mladší 50 let	91	4 %
mladší 60 let	348	16 %

Vývoj věkově specifické incidence

v čase

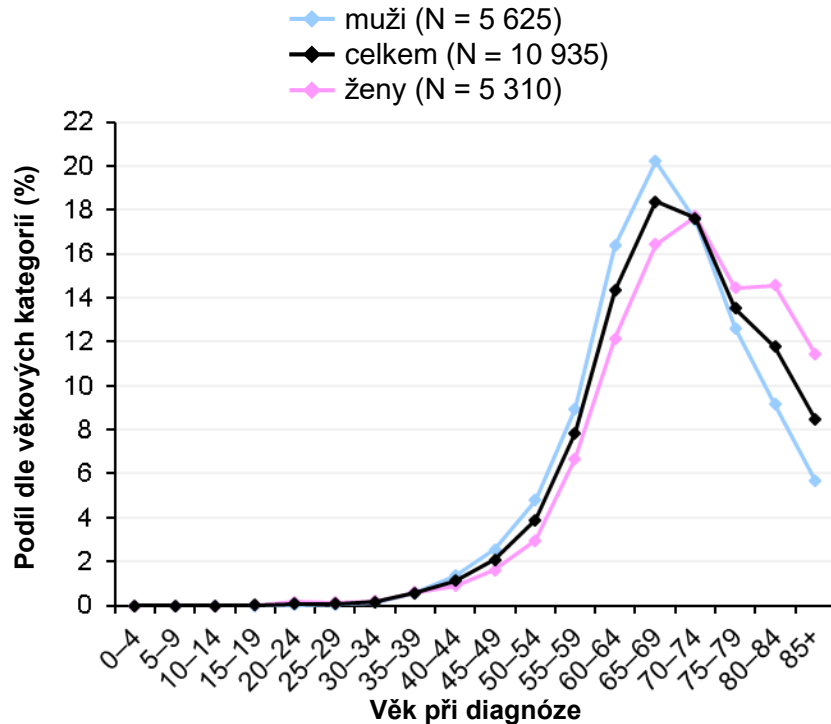

Období stanovení diagnózy

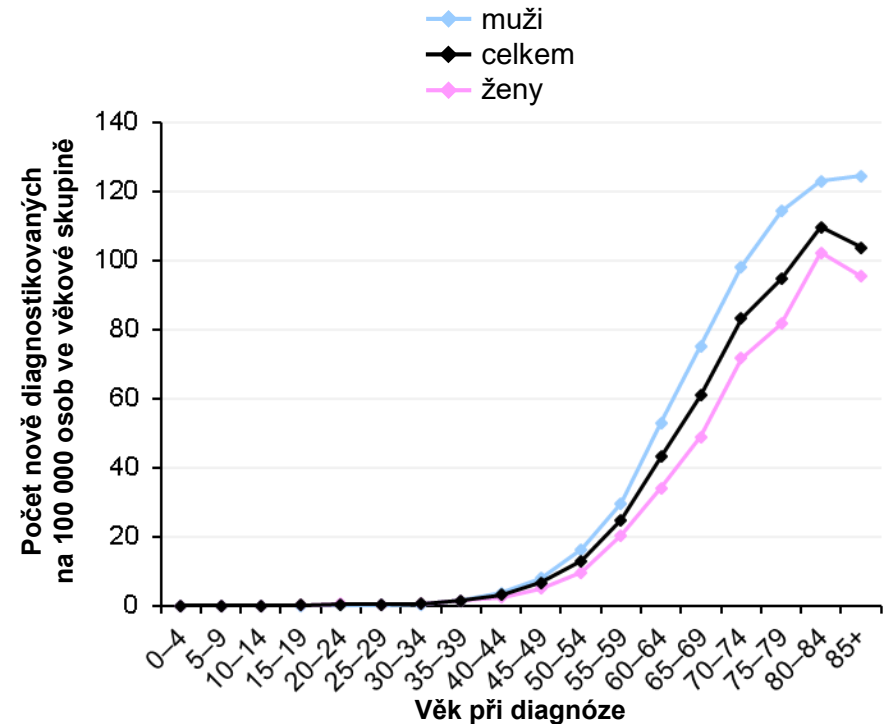
- 1997–2001
- 2002–2006
- 2007–2011
- 2012–2016

Věk nově diagnostikovaných pacientů se ZN slinivky břišní (C25) podle pohlaví v letech 2012–2016

Věková struktura

Věkově specifická incidence

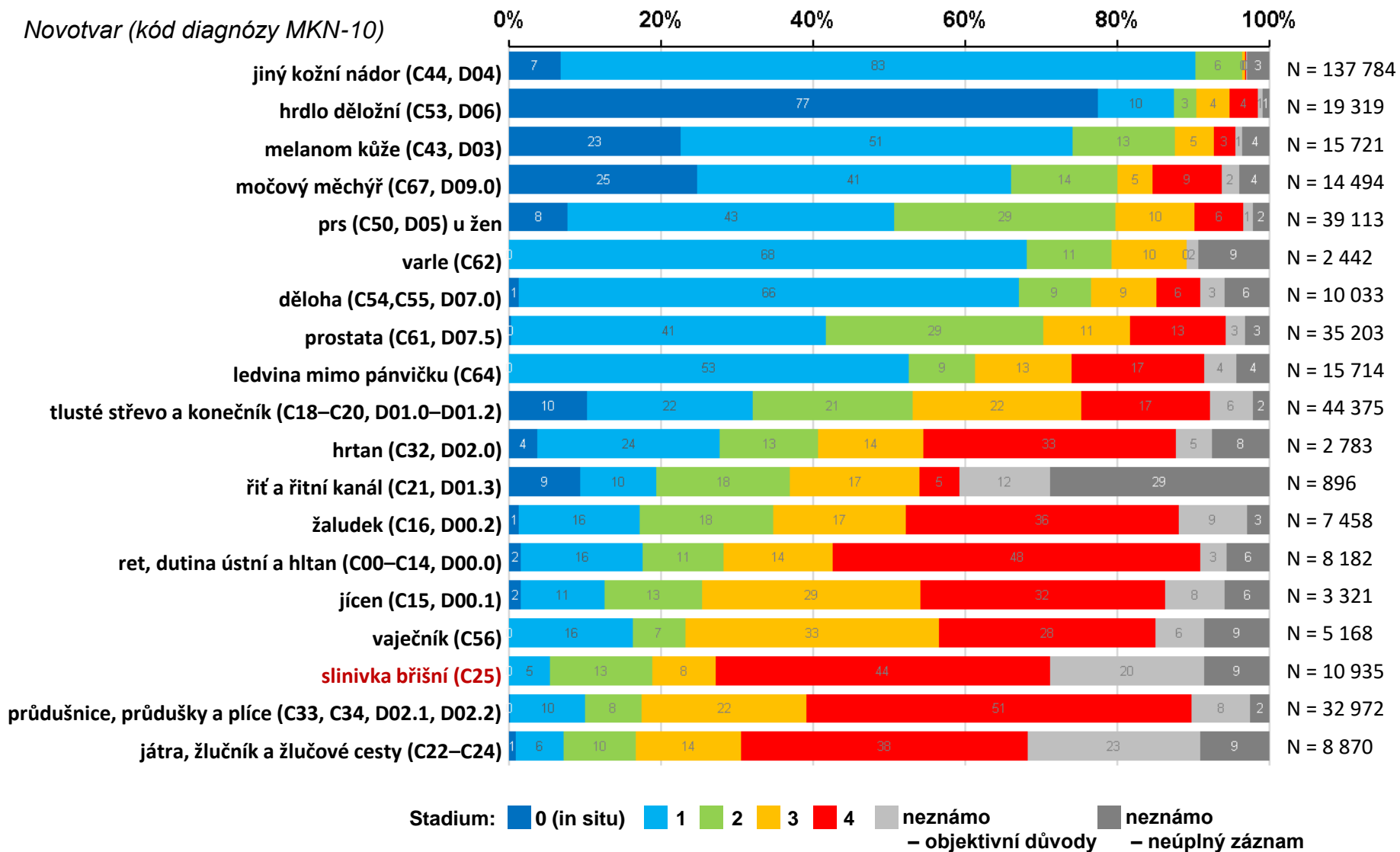

	Muži N=5 625	Ženy N=5 310	Celkem N=10 935
Medián (25–75 kvantil)	68 (62–75) let	72 (64–80) let	70 (63–78) let
do 60 let	18,4 %	13,3 %	15,9 %
75 a více let	27,4 %	40,4 %	33,7 %

ZN slinivky břišní (C25) v České republice

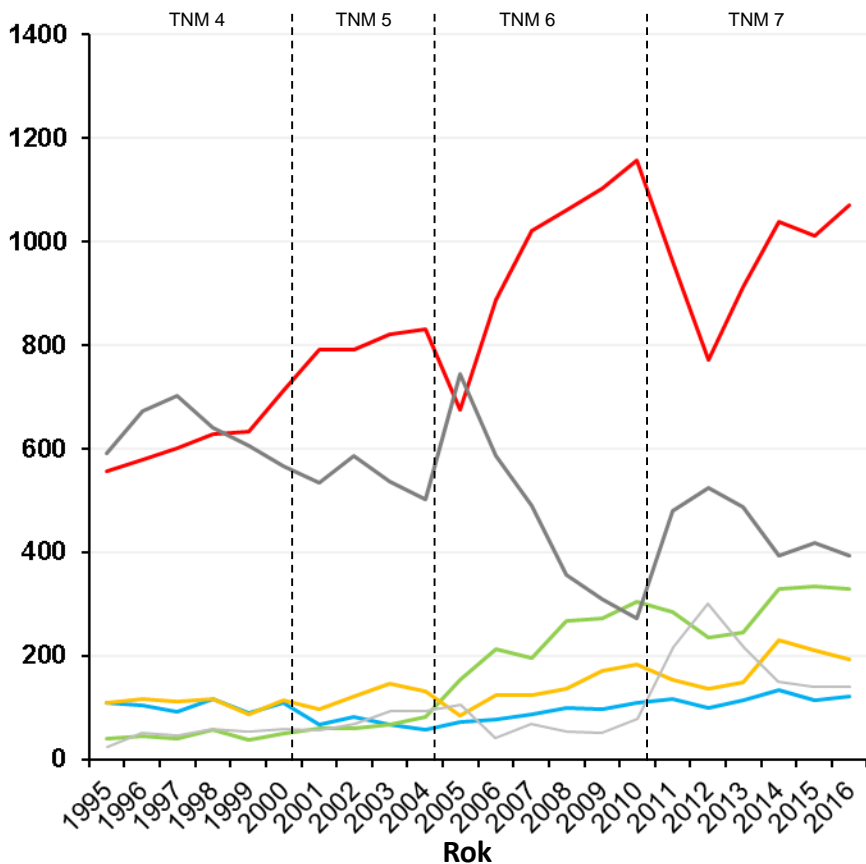
ZÁCHYT ONEMOCNĚNÍ

Zastoupení stadií onemocnění u vybraných solidních novotvarů v letech 2012–2016

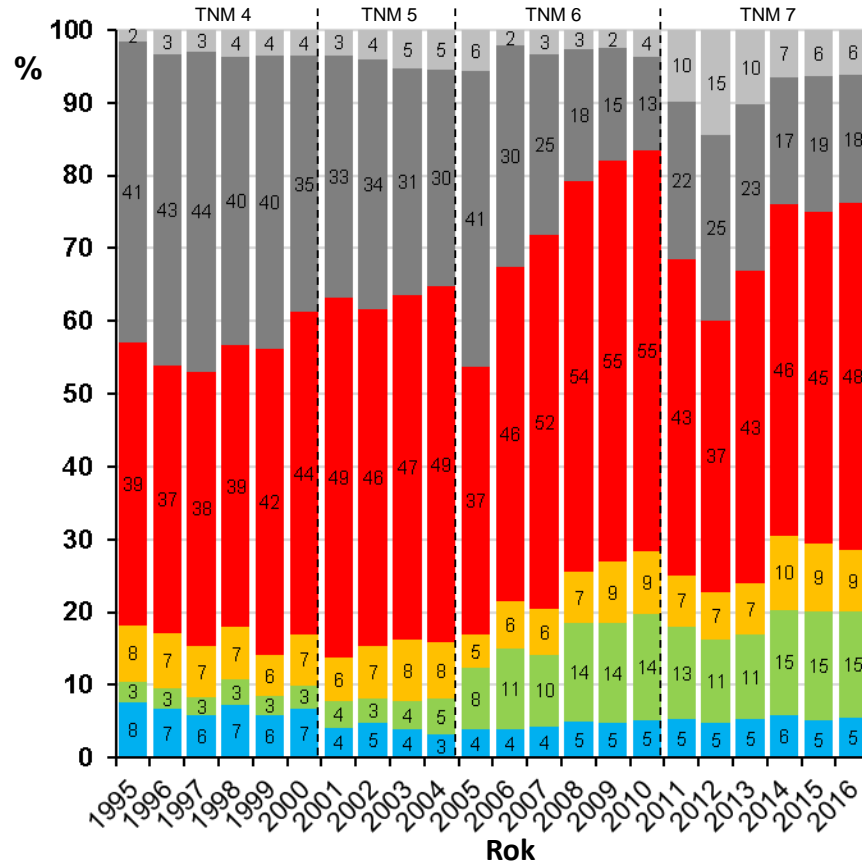

Vývoj incidence ZN slinivky břišní (C25) v ČR podle stadia při diagnóze

Incidence podle stadií

Zastoupení stadií při diagnóze

Stadium při diagnóze: 1 2 3 4 neuvedeno z objektivních důvodů neznámo – neúplný záznam

TNM klasifikace je pro ZN slinivky břišní k dispozici až od roku 1995 (4. a vyšší vydání TNM klasifikace). V 1. stadiu bylo v letech 2012–2016 diagnostikováno 5,3 % onemocnění, ve 2. stadiu 13,5 %, ve 3. stadiu 8,4 % a ve 4. stadiu 43,9 % (u 28,9 % nádorů nebylo stadium známo).

Incidence: první a další nádory u téhož pacienta

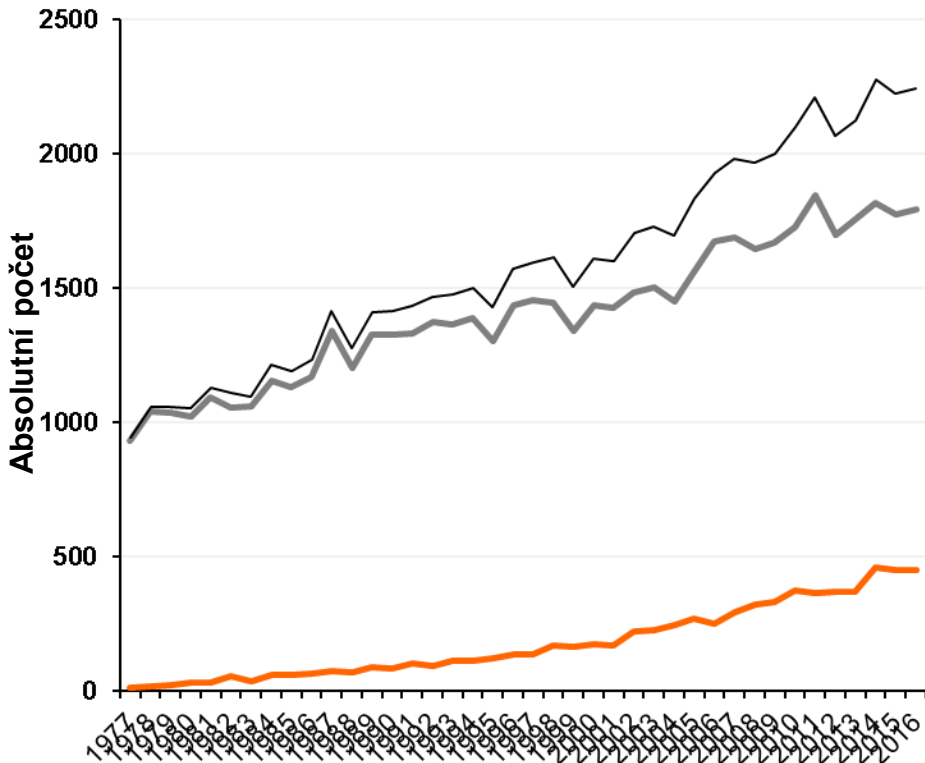
Diagnózy seřazeny sestupně dle podílu dalších primárních nádorů v období 2007–2016.

Diagnóza	Pořadí novotvaru u pacienta	Období 1987–1996	Období 1997–2006	Období 2007–2016
		N ročně (% nově diagnostikovaných)	N ročně (% nově diagnostikovaných)	N ročně (% nově diagnostikovaných)
ZN močového měchýře (C67)	první novotvar	1 355 (91,3 %)	1 784 (85,8 %)	1 731 (78,7 %)
	další primární novotvar	129 (8,7 %)	296 (14,2 %)	469 (21,3 %)
ZN ledviny (C64)	první novotvar	1 594 (91,2 %)	2 180 (86,2 %)	2 415 (79,4 %)
	další primární novotvar	154 (8,8 %)	350 (13,8 %)	628 (20,6 %)
ZN tlustého střeva a konečníku (C18–C20)	první novotvar	5 515 (91,9 %)	6 702 (87,0 %)	6 536 (81,3 %)
	další primární novotvar	486 (8,1 %)	1 005 (13,0 %)	1 507 (18,7 %)
ZN průdušnice, průdušky a plicí (C33, C34)	první novotvar	5 583 (93,4 %)	5 417 (88,4 %)	5 410 (82,1 %)
	další primární novotvar	392 (6,6 %)	712 (11,6 %)	1 180 (17,9 %)
ZN slinivky břišní (C25)	první novotvar	1 340 (93,1 %)	1 479 (87,9 %)	1 741 (82,1 %)
	další primární novotvar	100 (6,9 %)	203 (12,1 %)	379 (17,9 %)
ZN vaječníku (C56)	první novotvar	960 (92,5 %)	1 081 (88,3 %)	908 (84,0 %)
	další primární novotvar	78 (7,5 %)	143 (11,7 %)	173 (16,0 %)
ZN prsu (C50) u žen	první novotvar	3 682 (92,3 %)	4 773 (88,6 %)	5 782 (84,3 %)
	další primární novotvar	309 (7,7 %)	617 (11,4 %)	1 073 (15,7 %)
ZN prostaty (C61)	první novotvar	1 747 (91,0 %)	3 138 (86,0 %)	5 636 (85,2 %)
	další primární novotvar	172 (9,0 %)	510 (14,0 %)	981 (14,8 %)
ZN dělohy (C54, C55)	první novotvar	1 403 (94,4 %)	1 573 (90,0 %)	1 706 (87,9 %)
	další primární novotvar	84 (5,6 %)	174 (10,0 %)	235 (12,1 %)

Nově diagnostikované ZN slinivky břišní (C25) podle pořadí novotvaru u pacienta

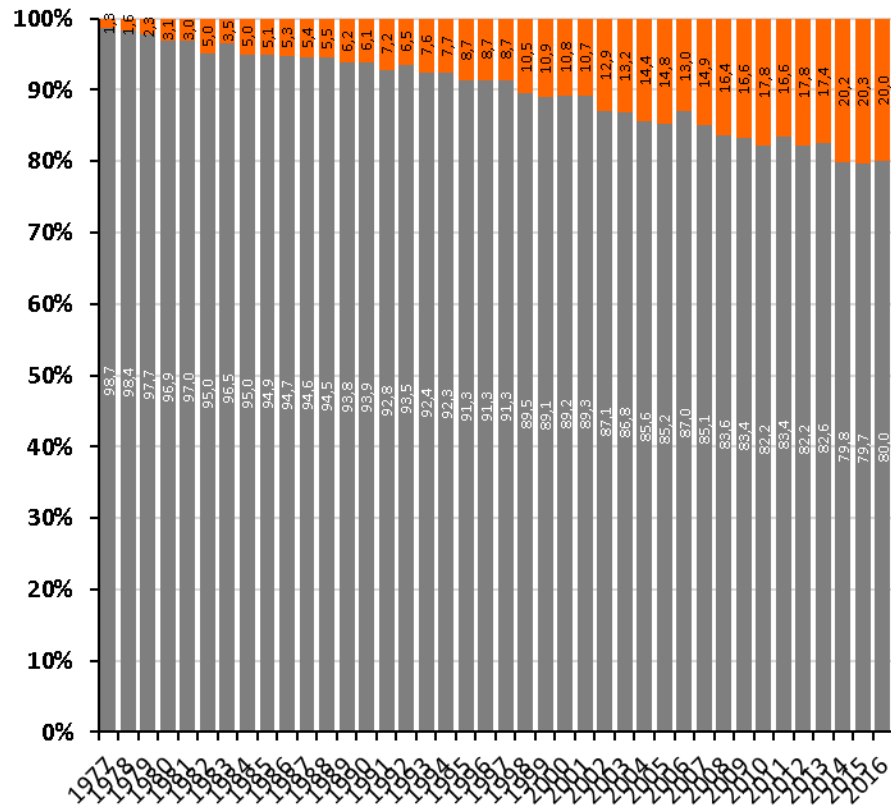
Absolutní počty

- C25 celkem
- C25 je první novotvar u pacienta
- C25 je další novotvar u pacienta

Podíl prvních a dalších novotvarů

- C25 je další novotvar u pacienta
- C25 je první novotvar u pacienta

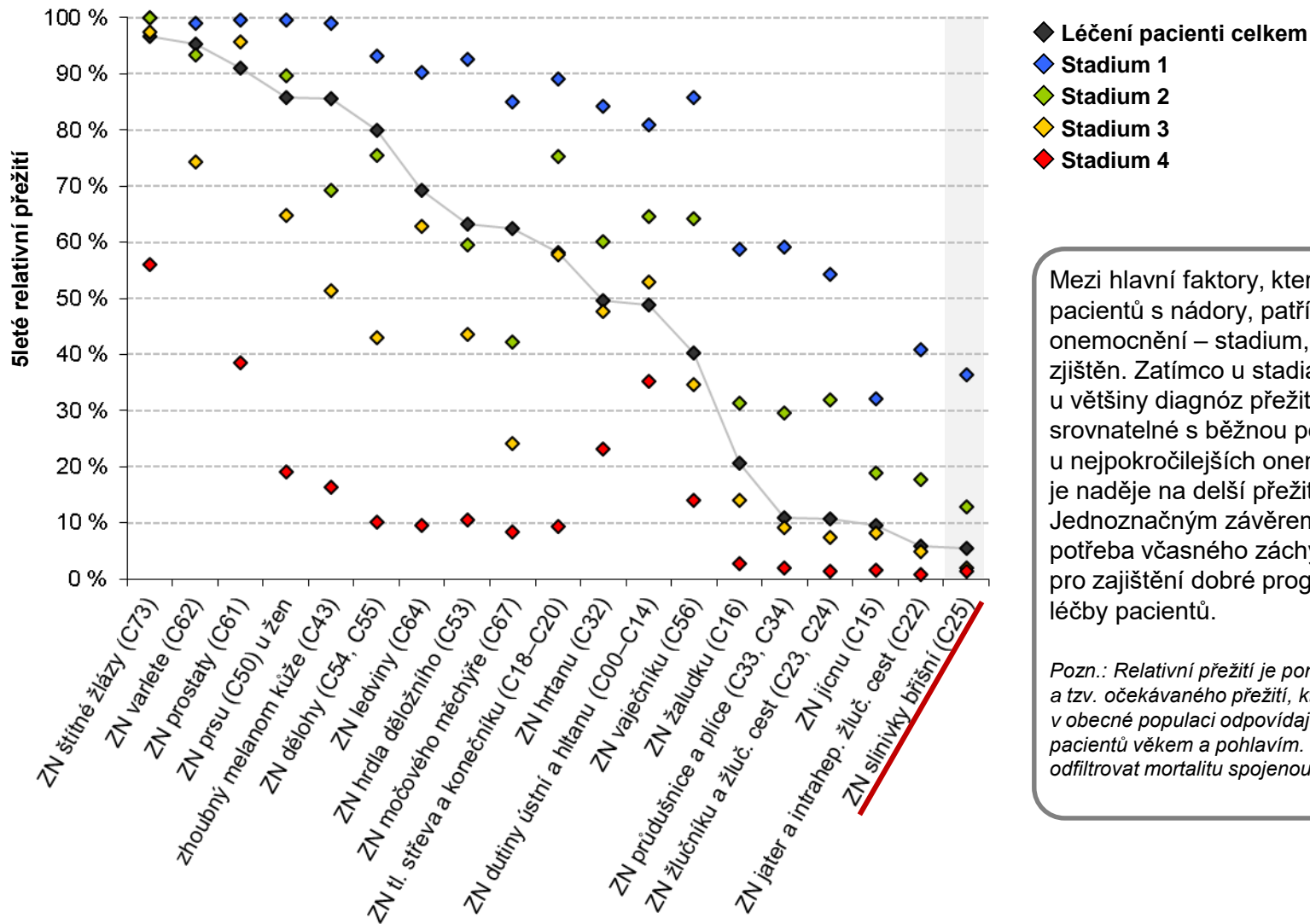
Počet a podíl ZN slinivky břišní nově diagnostikovaných jako další novotvar u pacienta v čase narůstá, v období 2012–2016 dosáhl průměrně 19,2 %.

ZN slinivky břišní (C25) v České republice

PŘEŽITÍ PACIENTŮ

5leté relativní přežití pacientů se zhoubnými novotvarami v ČR podle stadií

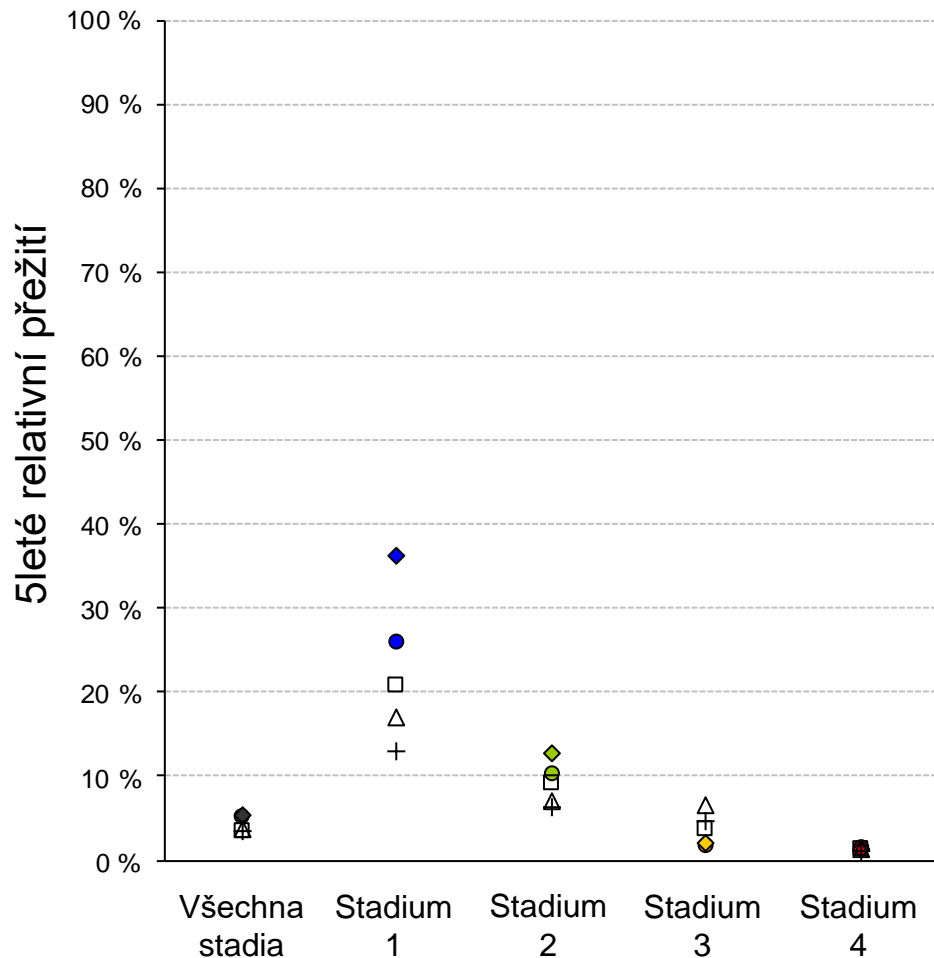
Analýza periody 2013–2016, všichni pacienti s diagnostikovaným onemocněním

Mezi hlavní faktory, které ovlivňují přežití pacientů s nádory, patří pokročilost onemocnění – stadium, ve kterém je nádor zjištěn. Zatímco u stadia 1 pozorujeme u většiny diagnóz přežití pacientů téměř srovnatelné s běžnou populací, u nejpokročilejších onemocnění ve stadiu 4 je naděje na delší přežití velmi malá. Jednoznačným závěrem z těchto zjištění je potřeba včasného zachytu onemocnění pro zajištění dobré prognózy a úspěšné léčby pacientů.

Pozn.: Relativní přežití je poměr celkového přežití a tzv. očekávaného přežití, které vyjadřuje mortalitu v obecné populaci odpovídající sledované skupině pacientů věkem a pohlavím. Cílem výpočtu je odfiltrvat mortalitu spojenou s dalšími diagnózami.

5leté relativní přežití léčených pacientů se ZN slinivky břišní (C25)

- ◇ Analýza periody 2013–2016
- Kohortní analýza 2009–2012
- △ Kohortní analýza 2005–2008
- Kohortní analýza 2000–2004
- + Kohortní analýza 1995–1999

	Kohortní analýza 1995–1999	Kohortní analýza 2000–2004	Kohortní analýza 2005–2008	Kohortní analýza 2009–2012	Analýza periody 2013–2016
Stadium 1	12,9 %	20,7 %	16,9 %	26,1 %	36,3 %
Stadium 2	6,3 %	9,2 %	7,1 %	10,4 %	12,8 %
Stadium 3	4,7 %	3,7 %	6,4 %	1,9 %	2,0 %
Stadium 4	1,0 %	1,3 %	1,4 %	1,6 %	1,4 %
Celkem	3,5 %	3,5 %	3,8 %	5,1 %	5,4 %

Uváděné hodnoty 5letého přežití jsou věkově standardizovány. Výsledky přežití podle stadií mohou být ovlivněny změnami v definici stadií mezi jednotlivými obdobími podle platných TNM klasifikací (TNM 4 1995–2000, TNM 5 2001–2004, TNM 6 2005–2010, TNM 7 od 2011).

ZN slinivky břišní (C25) v České republice

PREDIKCE EPIDEMIOLOGIE

Predikce epidemiologie ZN slinivky břišní (C25) na rok 2019

INCIDENCE

	Predikované hodnoty pro rok 2019	
	Incidence ¹	(90% interval spolehlivosti)
Stadium I+II	494	(398; 590)
Stadium III	227	(162; 292)
Stadium IV	961	(720; 1 200)
Klinické stadium neznámo ²	681	(316; 1 047)
CELKEM	2 363	(1 596; 3 129)

¹ Údaj obsahuje úplnou incidenci nádorového onemocnění včetně nových nádorů diagnostikovaných u onkologických pacientů.

² Objektivními důvody pro neuvedení stadia onemocnění jsou nálezy DCO nebo při pitvě, velmi časná úmrtí pacienta, nemocní neléčení pro kontraindikace onkologické léčby, odmítnutí léčby pacientem. Není-li neuvedení stadia vysvětleno, je záznam považován za chybně neúplný. Záznamy bez uvedeného stadia nejsou dále započítávány do očekávaného počtu pacientů s protinádorovou léčbou.

PREVALENCE

	Predikované hodnoty pro rok 2019	
	Prevalence ¹	(90% interval spolehlivosti)
Stadium I+II	1 277	(1 218; 1 336)
Stadium III	343	(313; 373)
Stadium IV	1 930	(1 858; 2 002)
Klinické stadium neznámo ²	989	(937; 1 041)
CELKEM	4 539	(4 428; 4 650)

¹ Údaj obsahuje úplnou intervalovou prevalenci nádorového onemocnění a zahrnuje všechny osoby s nádorem v průběhu roku 2019.

² Objektivními důvody pro neuvedení stadia onemocnění jsou nálezy DCO nebo při pitvě, velmi časná úmrtí pacienta, nemocní neléčení pro kontraindikace onkologické léčby, odmítnutí léčby pacientem. Není-li neuvedení stadia vysvětleno, je záznam považován za chybně neúplný. Záznamy bez uvedeného stadia nejsou dále započítávány do očekávaného počtu pacientů s protinádorovou léčbou.

Predikce počtu potenciálně léčených pacientů se ZN slinivky břišní (C25) v roce 2019

	Nově diagnostikovaní léčeni pacienti v roce 2019 (Klinické stadium I–III)	Počty pacientů léčených v roce 2019 v klinickém stadiu IV	
		Nově diagnostikovaní léčeni pacienti ve stadiu IV	Léčená relabující a progredující onemocnění u pacientů diagnostikovaných v minulých letech
	<i>Stadium I+II</i> 345 (278; 412)	397 (298; 496)	306 (277; 335)
	<i>Stadium III</i> 125 (89; 160)		
CELKEM	470 (367; 572)	703 (575; 831)	
	1 173 (942; 1 403)		

Poznámka: podíl pacientů léčených protinádorovou terapií v jednotlivých stadiích (dle dat NOR za období 2012-2016): stadium I+II 69,8%, stadium III 55,0%, stadium IV 41,4%.

DĚKUJI ZA POZORNOST

Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky
Institute of Health Information and Statistics of the Czech Republic

Institut biostatistiky a analýz Masarykovy univerzity
Institute of Biostatistics and Analyses of the Masaryk University

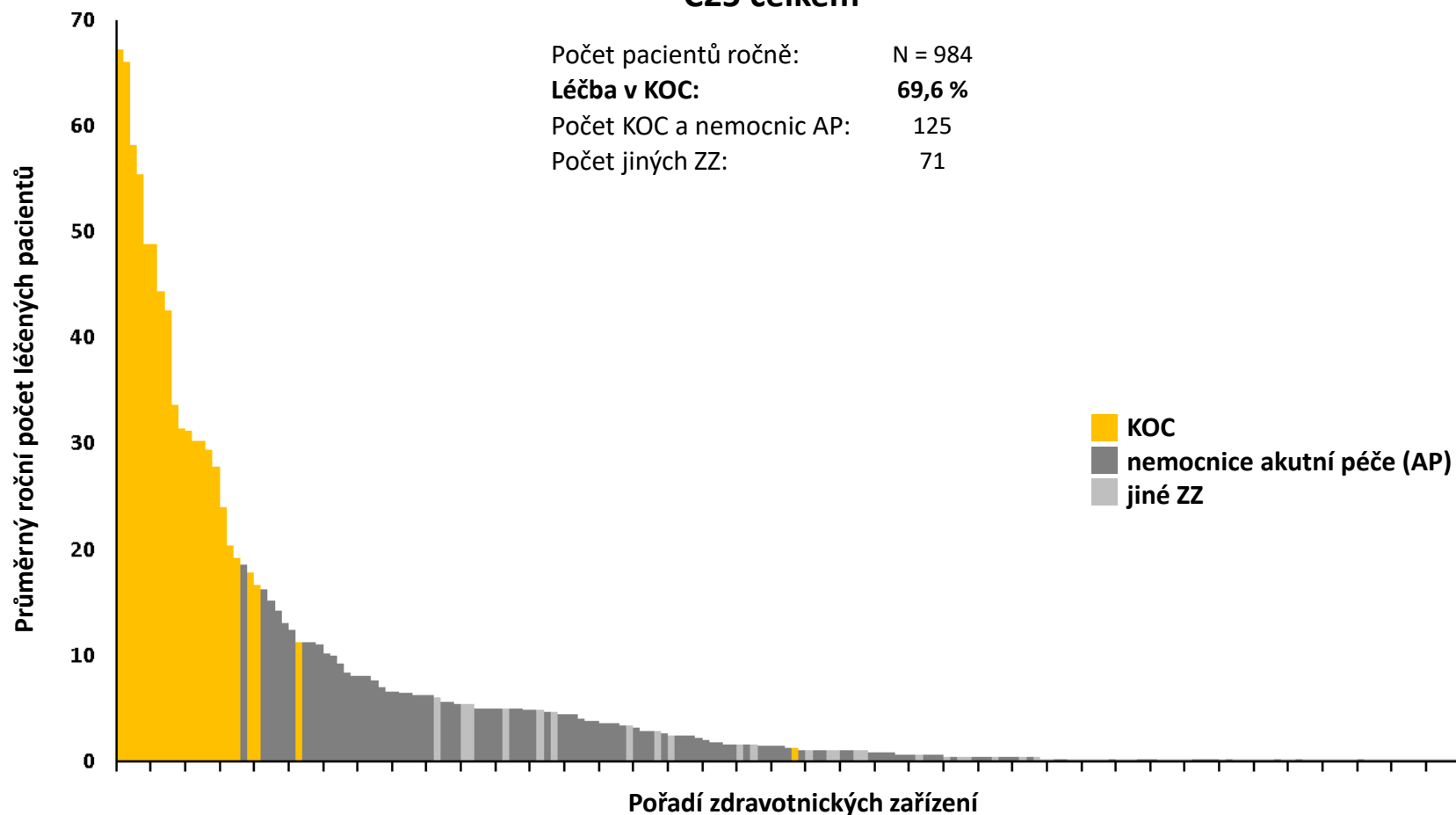
ZN slinivky břišní (C25) v České republice

DISTRIBUCE LÉČEBNÉ PÉČE

Primární léčba ZN slinivky břišní (C25), období 2012-2016

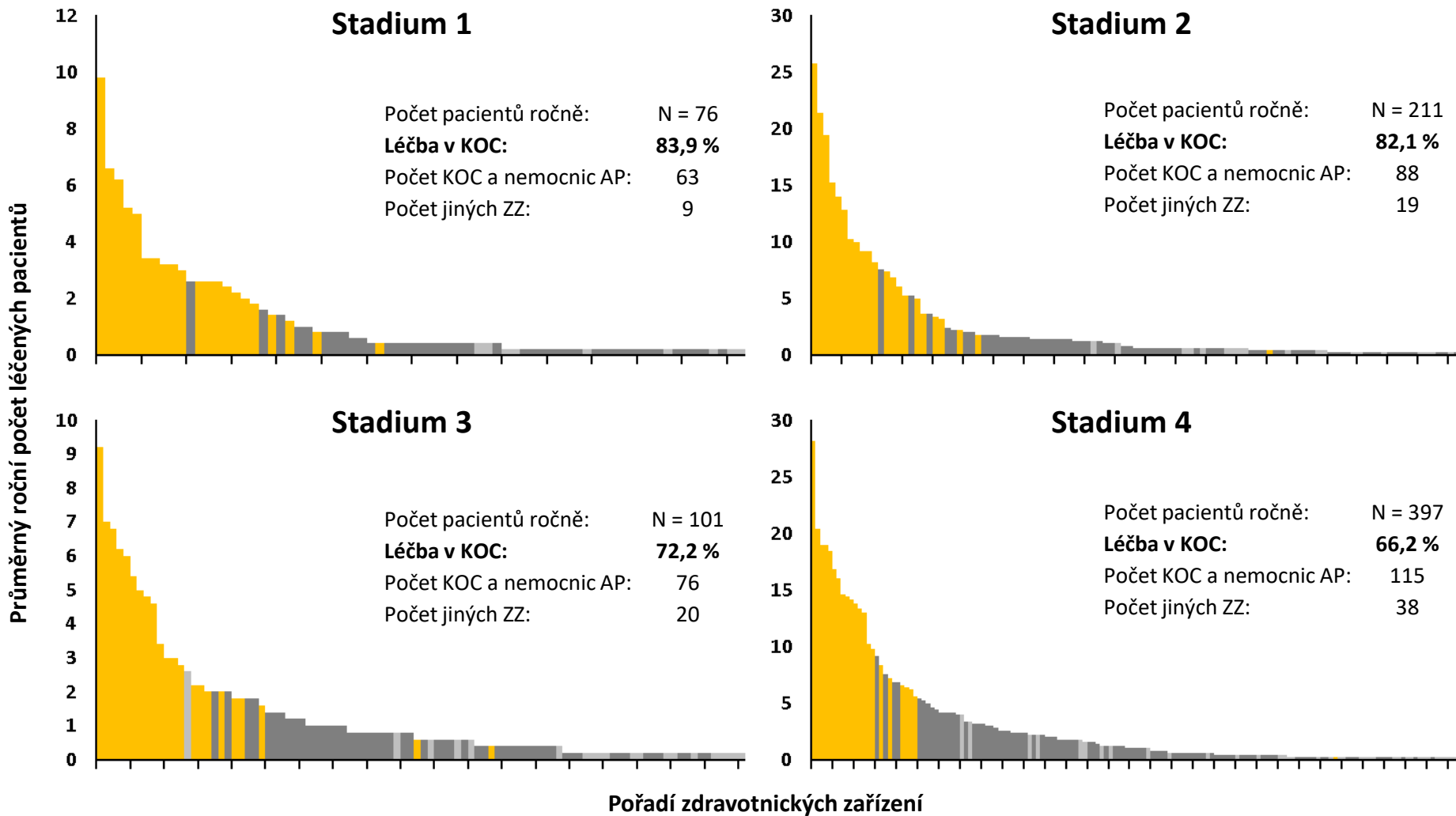
C25 celkem

Počet pacientů ročně: N = 984
Léčba v KOC: 69,6 %
Počet KOC a nemocnic AP: 125
Počet jiných ZZ: 71

Pacienti, kteří byli léčeni ve více ZZ, jsou započteni do každého uvedeného ZZ.
Podíl léčby v KOC v % udává, jaký podíl pacientů byl alespoň částečně léčen v KOC.

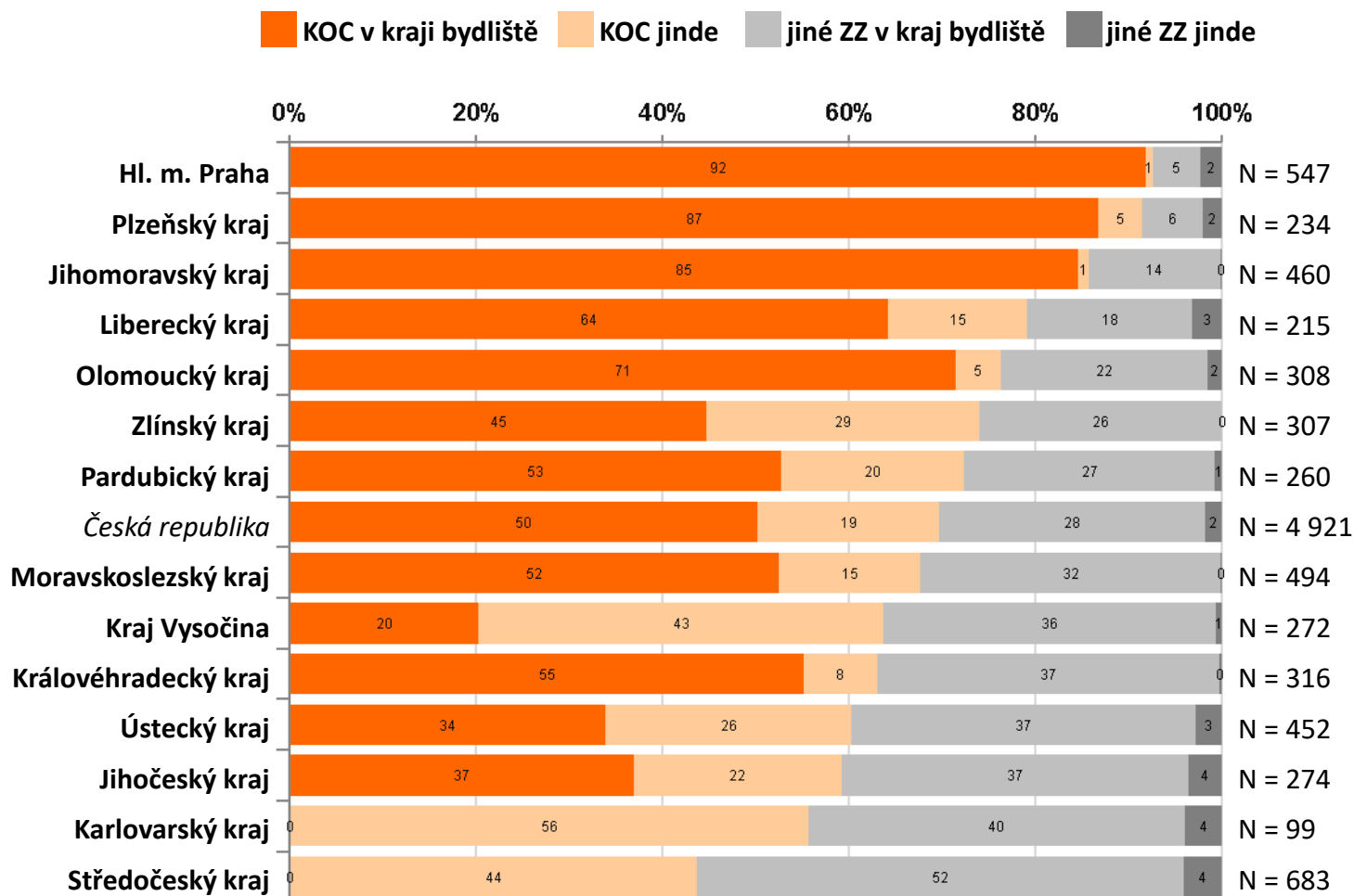
Primární léčba ZN slinivky břišní (C25), období 2012-2016

■ KOC
■ nemocnice akutní péče (AP)
■ jiné ZZ

Pacienti, kteří byli léčeni ve více ZZ, jsou započteni do každého uvedeného ZZ.
 Podíl léčby v KOC v % udává, jaký podíl pacientů byl alespoň částečně léčen v KOC.

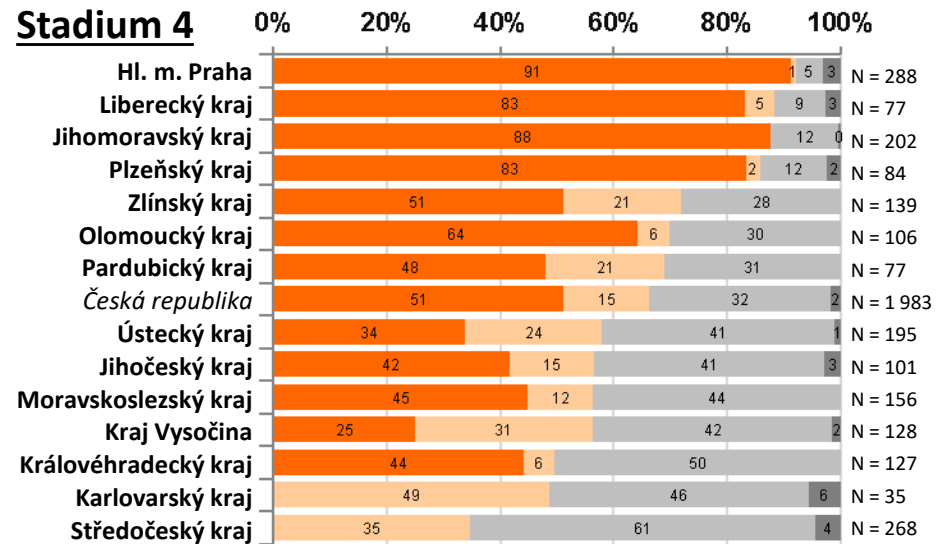
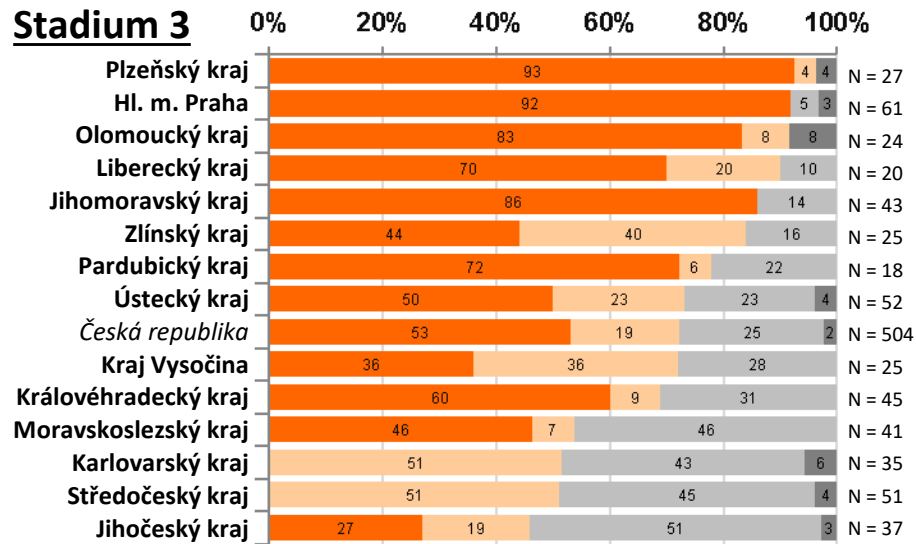
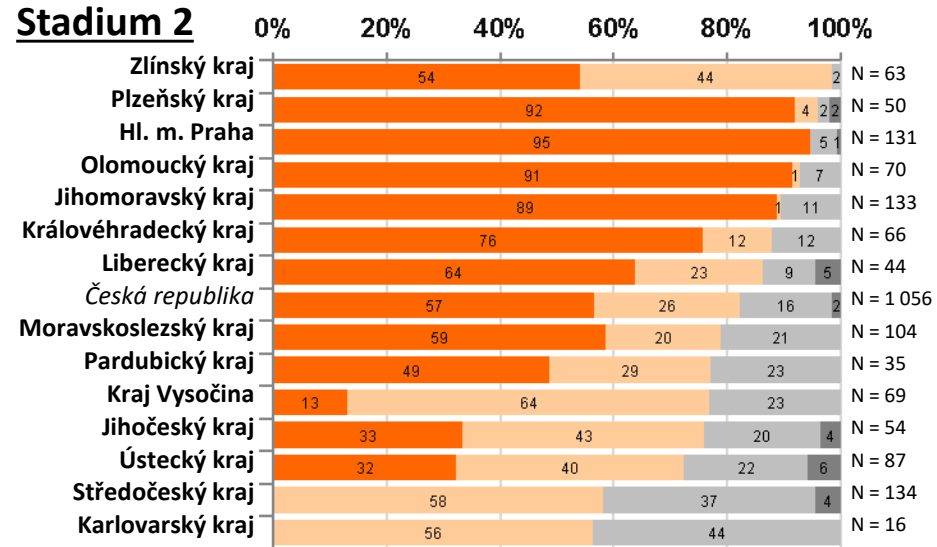
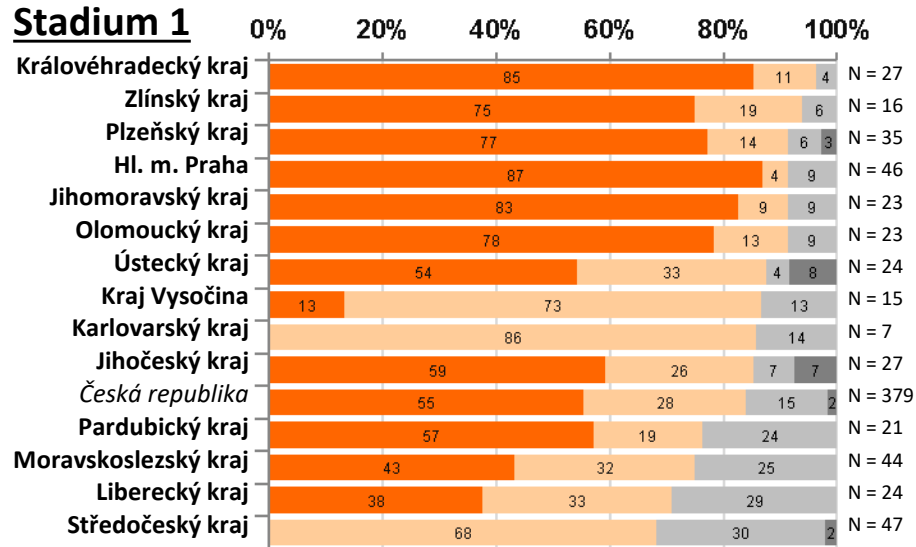
Primární léčba ZN slinivky břišní (C25), období 2012-2016

Zdroj dat: Národní onkologický registr, ÚZIS ČR

Primární léčba ZN slinivky břišní (C25), období 2012-2016

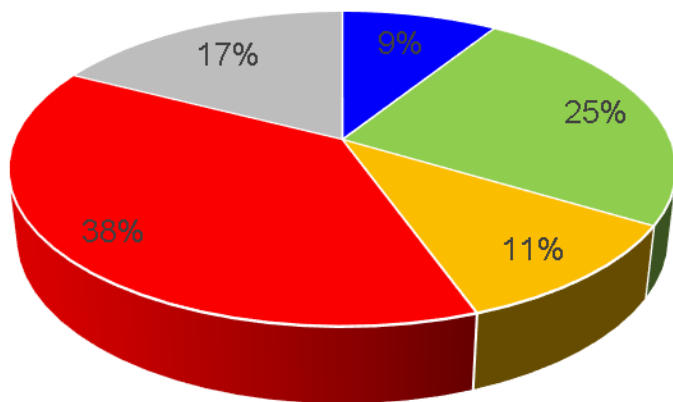
■ KOC v kraji bydliště
 ■ KOC jinde
 ■ jiné ZZ v kraj bydliště
 ■ jiné ZZ jinde

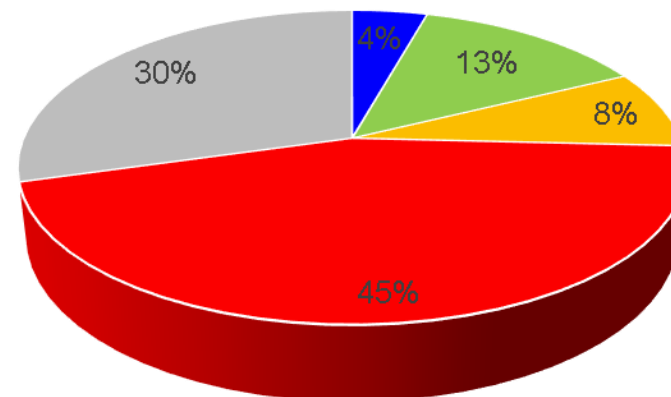
Zdroj dat: Národní onkologický registr, ÚZIS ČR

Primární klinická stadia u pacientů léčených v KOC* a mimo KOC** (2011–2016)

KOC celkem (N = 4 154)*
Podíl pacientů

Pacienti mimo KOC (N = 1 706)**
Podíl pacientů

- Stadium 1
- Stadium 2
- Stadium 3
- Stadium 4
- Stadium neznámo/neuvedeno

* Zahrnuti jsou léčeni pacienti, u nichž celá nebo alespoň část primární léčby (diagnostika / odpovědnost za léčbu / operace / radioterapie / chemoterapie / hormonální léčba / jiná léčba) proběhla v jakémkoliv centru sítě KOC. ** Léčení pacienti bez vykázané primární léčby v centrech KOC.

DĚKUJI ZA POZORNOST

Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky
Institute of Health Information and Statistics of the Czech Republic

Institut biostatistiky a analýz Masarykovy univerzity
Institute of Biostatistics and Analyses of the Masaryk University

Nová metodika sběru dat Národního onkologického registru

RNDr. Jan Mužík, Ph.D.

RNDr. Daniel Klimeš, Ph.D.

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
Institute of Health Information and Statistics of the Czech Republic

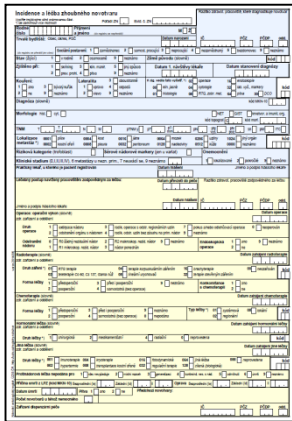

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
Institute of Health Information and Statistics of the Czech Republic

Nová metodika sběru dat Národního onkologického registru ČR

SBĚR DAT NOR DOPOSUD

Kdo a jak nyní předává údaje do NOR

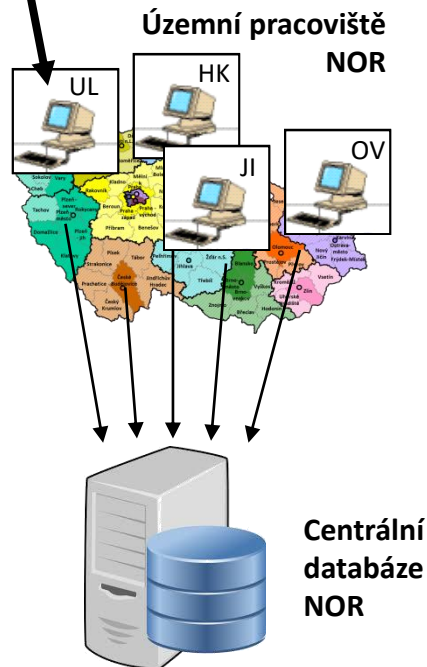

1. Hlášení podává na **formuláři** „Incidence a léčba zhoubného novotvaru“ **poskytovatel zdravotních služeb**, který
 - **diagnostikoval** novotvar (1. část)
 - **je zodpovědný za léčbu** novotvaru (2. část)

Viz platná legislativa:

Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách

Vyhláška č. 373/2016 Sb., o předávání údajů do NZIS

2. Formuláře se předávají na příslušné **územní (okresní) pracoviště NOR podle místa bydliště pacienta**

Předávání údajů na ÚP NOR nemá oporu v legislativě, probíhá „setrvačností“ na základě historického nastavení organizace sběru dat NOR!

3. Územní pracoviště NOR zajistí **kompletaci, validaci a vložení záznamu do centrální databáze NOR**

Povinnost elektronického předávání hlášení novotvaru plní ÚP NOR zpravidla za jiné poskytovatele, a to u všech novotvarů, které nebyly léčeny nebo diagnostikovány u poskytovatele, v jehož zařízení působí ÚP NOR.

Současný formulář hlášení incidence novotvaru do databáze NOR

Údaje o pacientovi a diagnóze

Incidence a léčba zhoubného novotvaru

Razítko zdravot. pracoviště, které diagnostikuje novotvar

Vyplňte třetího sítě orámovanou část
7) lze zakrývat více možností

Pořadí ZN Evid. č. ZN

Rodné číslo Příjmení a jméno M Z

Trvalé bydliště: Obec, okres, PSČ Datum narození IČ PCZ PČDP odd.

Sociální postavení: 1 zaměstnanec 2 samost. pracující 3 nepracující 4 nezaměstnaný 5 bezdomovec 9 neznámo

Stav (žijící): 1 v rodině 2 osamocené 9 neznámo

Země původu (slovně) kód

Zjištěno při: 1 screening 3 klin. manif. 5 jiný způsob 2 prev. prohl. 4 pitva 9 neznámo

Datum 1. návštěvy lékaře Datum stanovení diagnózy

Kouření: 1 ano 3 bývalý kuřák 2 ne 9 neznámo

Laterality: 1 vpravo 2 vlevo 3 oboustranné 4 odpadá 9 neznámo

K dg. vedla tato vyšetř. *) 02 operace 16 endoskopie 00 klin. jasně 04 cytologie 32 lab. výš. markery 01 histologie 08 RTG, zobr. met. 64 pitva 99 DCO

kód

Diagnóza (slovně) kód MKN-10

Morfologie hist. cyt.

NET GIST krevtorv. a imunit. org.

kód topograf. kód morf.

TNM T mm N M pTNM y pT mm pN pN pN pN sn pM ITC

Lokalizace metastáz *) 0001 plice 0004 kost 0016 játra 0064 mozek 0256 uzliny 1024 jiný orgán 0002 kostní dřeň 0008 pleura 0032 peritoneum 0128 nadledviny 0512 kůže 0000 neznámo

Riziková kategorie (trofoblast) Sérové nádorové markery (jen u varlat) Onemocnění

Klinické stadium (0, I, II, III, IV), 6 metastázy u nezn. prim., 7 neuvádí se, 9 neznámo

Praktický lékař, u kterého je pacient registrován Datum hlášení Jméno a podpis hlásícího lékaře

Kontrolní hlášení
v roce 1, 2, 3, 4, 5, 7, 10, a každých dalších 5 let
od dg a při úmrtí

Údaje o léčbě v prvních 8 měsících od dg

Léčba vstupu navrhnutý pracovištěm zodpovědným za léčbu:

Datum převzetí do péče Razítko zdravot. pracoviště zodpovědného za léčbu

Jméno a podpis hlásícího lékaře Datum hlášení IČ PCZ PČDP odd.

Operace: operační výkon (slovně) Datum operace zdroj: zařízení a oddělení

Druh operace 1 extirpace nád. 3 radik. operace s odst. regionálních uzlin 7 pokus o neboj. operaci 0 neoperován 2 odstranění orgánu s odst. 4 radik. odst. uzlin bez zásahu na prim. nádor 9 neznámo

Odstranění nádoru 0 R0 žádný reziduální nádor 2 R2 makroskop. rezid. nádor 9 neznámo 1 histoskopická operace 1 ano 9 neznámo 2 ne

Radioterapie (slovně) Datum zahájení radioterapie zdroj: zařízení a oddělení

Druh záření *) 01 RTG terapie 04 terapie korpuskulárním zářením 16 brachyterapie 00 neozařován 02 teleterapie Co 60, Cs 137, Gamma nážď 08 terapie urychlovač 32 terapie ovlivněným zářením

Forma léčby 1 předoperační 3 před i pooperační 2 pooperační 4 samostatná (bez operace) 9 neznámo

Konkomitance s chemoterapií 1 ano 2 ne

Chemoterapie (slovně) Datum zahájení chemoterapie zdroj: zařízení a oddělení

Forma léčby 1 předoperační 3 před i pooperační 9 neznámo 2 pooperační 4 samostatná (bez operace) 0 nepodána

Typ léčby *) 01 systémová 08 lokální 02 regionální

Hormonální léčba (slovně) Datum zahájení hormonální léčby zdroj: zařízení a oddělení

Druh léčby *) 1 chirurgická 2 hormonální 4 radiální 0 neprovedena

Jiná léčba (slovně) Datum zahájení jiné léčby zdroj: zařízení a oddělení

Druh léčby *) 001 imunitní 004 kryoterapie 016 fotodynamická 064 jiná léčba 000 neprovedena 002 hypertermie 008 transplantace kostní dřeně 032 regulační terapie 128 cílená (biologická)

Protinádorová léčba předepisována pro 1 stav nevyžaduje 2 místní rozsah 3 generalizaci 4 kontrastn. nes. s nád. 5 odlišnou příčinou úmrtí 9 neznámo

Příčina smrti u L1 (slovně) kód MKN-10 Bezprostřední (Ia) Základní (Id)

Oprava Bezprostřední (Ia) Základní (Id)

Datum úmrtí Pitva 1 ano 2 ne Předchozí novotvary:

Počet novotvarů u téhož nemocného IČ PCZ PČDP odd.

Zdr. zařízení poskytl péči

ÚZIS ČR, Národní onkologický registr verze 2014/KH00

Kontrolní hlášení novotvaru Datum Pracoviště NOR Dispenzární zařízení

Hlášení po letech

Rodné číslo Příjmení, jméno, příp. jména:

Datum Dg: Datum posl. kontaktu: Místo trvalého pobytu:

Diagnostika Dg MKN-9: Dg MKN-10: kód topograf. kód morf.

T mm N M pTNM y pT mm pN pN pN pN sn pM

Datum relapsu/recidivy onemocnění: Lokalizace relapsu/recidivy onemocnění: 1 v místě prim. nádoru 2 v jiném orgánu

Lokalizace metastáz 0001 plice 0004 kost 0016 játra 0064 mozek 0256 uzliny 1024 jiný orgán 0002 kostní dřeň 0008 pleura 0032 peritoneum 0128 nadledviny 0512 kůže 0000 bez metastázy

Léčba od posledního hlášení: 00 neléčen 01 operativně 02 zářením 04 chemoterapií 08 jinou terapií 16 kombinací terapií 32 symptomaticky 64 cílená biologická 64 neznámo

Stav pacienta: Žije 1 - bez známek ZN 2 - se známkami ZN 3 - stav obtížně hodnotitelný 4 - stav se známkami ZN 5 - odmítl kontrolu 6 - zemřel na hlášený ZN 7 - na jiný ZN 8 - na jiné onem. s nevyhléd. ZN 9 - na jiné onem. s vyléč. ZN 0 - příčina smrti neznáma

Úmrtí Datum úmrtí: Úmrtí dg: Ia Id II

Oprava Datum úmrtí: Úmrtí dg: Ia Id II

Změny: Kontrolní hlášení vyplnil:

Údaje o úmrtí včetně příčin

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
Institute of Health Information and Statistics of the Czech Republic

Restrukturalizace sběru dat Národního onkologického registru ČR

NOVÁ METODIKA SBĚRU DAT NOR

Nová metodika sběru dat Národního onkologického registru (NOR)

Nová metodika byla vydána k 17. 8. 2018 a je v platnosti od 1. 1. 2019

Hlavní změny v metodice sběru dat NOR:

- Redukce údajů požadovaných od PZS na základní a přesné informace o diagnóze novotvaru
 - > nové **redukované hlášení novotvaru** pro PZS – pouze diagnostická část
 - > **NOVĚ hlášení novotvaru zjištěného pracovištěm oboru patologie nebo cytologie** – standardní zpráva o výsledku vyšetření a parametrický záznam výsledku
 - > flexibilita rozsahu sledovaných údajů – **specifické klinické údaje** pro vybrané skupiny novotvarů (např. novotvary dětského věku)
- **Kompletace a validace údajů v NOR s využitím dostupných dat v rámci NZIS**
 - NRHZS – data pojišťoven o poskytnuté a hrazené léčebné péči
 - LPZ – úmrtí pacientů a příčiny úmrtí
- Přejít na **plně elektronické předávání údajů** do NOR
 - datovou dávkou z IS poskytovatele prostřednictvím datového rozhraní nebo webovým formulářem v aplikaci NOR v prostředí registrů NZIS
 - pracoviště patologie/cytologie zasílá pouze datovou dávkou z IS poskytovatele přes datové rozhraní
- Zřízení **centrálního pracoviště NOR při ÚZIS ČR,**
- **ukotvení postavení regionálních pracovišť (RP) NOR při KOC** v přímé vazbě na Organizaci a hodnocení kvality onkologické péče v ČR (viz věstník MZ ČR č. 13/2017).

Formulář hlášení „Incidence novotvaru“ do databáze NOR pro poskytovatele zdravotních služeb – klinická pracoviště

Incidence novotvaru

Vyplňte silně orámovanou část **povinné údaje** *) lze zaškrtnout více možností

Pořadí novotvaru Evid. č. novotvaru

verze 2019/01

Rodné číslo <input type="text"/>	Příjmení a jméno <input type="text"/>	Datum narození <input type="text"/>	Pohlaví M ☐ Ž ☐
---	--	--	---

Trvalé bydliště: Obec, okres, PSČ <input type="text"/>	☐ cizinec
	☐ bezdomovec

Země původu (slovně) <input type="text"/>	kód <input type="text"/>
--	---------------------------------

Datum stanovení diagnózy <input type="text"/>	K dg. vedla tato vyšetření *)	00 ☐ klinicky jasné	02 ☐ laboratorní vyš., markery	08 ☐ histologie metastázy	32 ☐ pitva	kód <input type="text"/>
	01 ☐ klinické vyšetření	04 ☐ cytologie	16 ☐ histologie primár. nádoru	99 ☐ DCO		<input type="text"/>

Diagnóza (slovně) <input type="text"/>	Kód MKN-10 <input type="text"/>
---	--

Lateralita 1 ☐ vpravo 2 ☐ vlevo 3 ☐ oboustranně 4 ☐ odpadá 9 ☐ neznámo

Morfologie hist. ☐ cyt. ☐	kód topograf. <input type="text"/>	kód morf. <input type="text"/>
---	---	---------------------------------------

TNM T <input type="text"/> N <input type="text"/> M <input type="text"/> pTNM y <input type="text"/> pT <input type="text"/> pN <input type="text"/> pN vyš. <input type="text"/> pN poz. <input type="text"/> sn <input type="text"/> pM <input type="text"/>	Klinické stadium (0,I,II,III,IV) <input type="text"/>
Riziková kategorie (trojlobast) ☐	Sérové nádorové markery (varle) ☐
p16 pozitivní (orofarynx) ☐	6 metastázy u nezn. prim. lok. <input type="text"/>
	7 neuvádí se 9 neznámo

Lokalizace metastáz *)	0001 ☐ plice	0004 ☐ kost	0016 ☐ játra	0064 ☐ mozek	0256 ☐ uzliny	1024 ☐ jiný orgán	kód <input type="text"/>
	0002 ☐ kostní dřevě	0008 ☐ pleura	0032 ☐ peritoneum	0128 ☐ nadledviny	0512 ☐ kůže	0000 ☐ neznámo	<input type="text"/>

Rozsah onemocnění 1 ☐ lokalizované 2 ☐ pokročilé 9 ☐ neznámo

Datum hlášení <input type="text"/>	Jméno a podpis hlásícího lékaře <input type="text"/>	Razítko zdravot. pracoviště <input type="text"/>	Pracoviště hlásící novotvar *)
Identifikace hlásícího zdravotnického pracoviště			01 ☐ stanovilo diagnózu novotvaru
IČ <input type="text"/>	PČZ <input type="text"/>	PČDP <input type="text"/>	odd. <input type="text"/>
			02 ☐ léčí pacienta s novotvarem
			kód <input type="text"/>

Národní onkologický registr, ÚZIS ČR, http://www.uzis.cz/registry-nzis/nor

Rozsah údajů o novotvaru zjištěném pracovištěm poskytovatele zdravotních služeb oboru patologie nebo cytologie pro předávání do NOR

I. ZPRÁVA Z VYŠETŘENÍ PATOLOGEM / CYTOLOGEM

povinné údaje

(standardní výsledek vyšetření / zpráva pro lékaře)

Pacient

- Jméno, příjmení [text]
- Rodné číslo [kód]

Pracoviště patologie / cytologie

- Identifikace zdravotnického pracoviště [IČ, PČZ, PČDP, odd.]
- Jméno lékaře [text]

Pracoviště žadatele

- Identifikace zdravotnického pracoviště [text]

Vyšetření

- Datum odběru [datum]
- Datum vyšetření [datum]
- Hlavní diagnóza [kód MKN10]
- **Nález** [volný text s formátováním]

povinné údaje

II. VÝSLEDEK PRO NOR

(parametrické údaje pro NOR, kóduje je pracoviště patologie / cytologie)

- **Diagnóza novotvaru** [kód MKN10]*
- **Histologie / cytologie** [výběr]
- **Morfologie** [XXXX/XX kód MKN-O-3 + grade]
- **Topografie** [CXXX kód MKN-O-3]
- **pT** [kód dle TNM]
- **pN** [kód dle TNM]
- počet vyšetřených uzlin [číslo]
- počet pozitivních uzlin [číslo]
- **pM** [kód dle TNM]
- Reziduální nádor [RX/R0/R1/R2 dle TNM]
- prekanceróza – stupeň dysplázie ** [LG léze / HG léze]

Údaje o novotvaru zjištěném pracovištěm poskytovatele zdravotních služeb oboru patologie nebo cytologie budou předávány pouze elektronicky jako jeden záznam, část I. a II. nelze předat odděleně. Požadované údaje budou generovány z informačních systémů laboratoří patologie / cytologie a budou předávány datovou dávkou přes standardizované rozhraní.

Část I. obsahuje, kromě jiných údajů, **standardní textovou zprávu** o výsledku vyšetření patologem / cytologem pro ošetřujícího lékaře.

Část II. obsahuje **parametrický záznam výsledku vyšetření** a je kódován na pracovišti oboru patologie / cytologie.

Jednotlivé prvky tohoto hlášení jsou již definovány v Datovém standardu MZ ČR (DASTA verze DS4 <http://www.dastacr.cz/dasta/hypertext/DSBGA.htm>) a mohou být využívány dodavateli informačních systémů při jejich vývoji.

Tento záznam je možné použít nejen pro předávání údajů do NOR, ale také pro výměnu informací mezi poskytovateli, parametrická část II. může být dle potřeb rozšířena o další údaje o diagnostickém výsledku (nádorové markery a pod.).

***Hlášené diagnózy:** a) zhoubné novotvary (C00–C97); b) novotvary in situ (D00–D09); c) novotvary nejistého nebo neznámého chování (D37–D48); d) vybrané nezhoubné / benigní novotvary s morfologií 8683/0 *gangliocytický paragangliom* nebo 8936/0 *gastrointestinální stromální tumor, benigní* (diagnózy D10.5–D13.3, D13.5–D13.6, D13.9–D15.9, D20.0–D21.9, D28.2–D28.7, D29.1–D29.2, D30.0–D30.4, D30.9, D32.0–D35.9, D36.7 s morfologií 8683/0 nebo 8936/0),

a dále (po zavedení elektronického předávání dat): D12 - nezhoubný novotvar tlustého střeva, konečníku, řitního kanálu a řiti, N87 - dysplazie hrdla děložního

** U prekanceróz v topografii C53 cervix uteri a C18–C20 tlusté střevo a konečník se uvede stupeň (LG nebo HG).

Mezinárodní klasifikační systémy používané při hlášení novotvarů do NOR

Mezinárodní klasifikace nemocí (MKN)

- základní popis diagnózy nádorového onemocnění
- **Mezinárodní klasifikace nemocí 10. revize, aktualizace z roku 2014 (MKN10)**

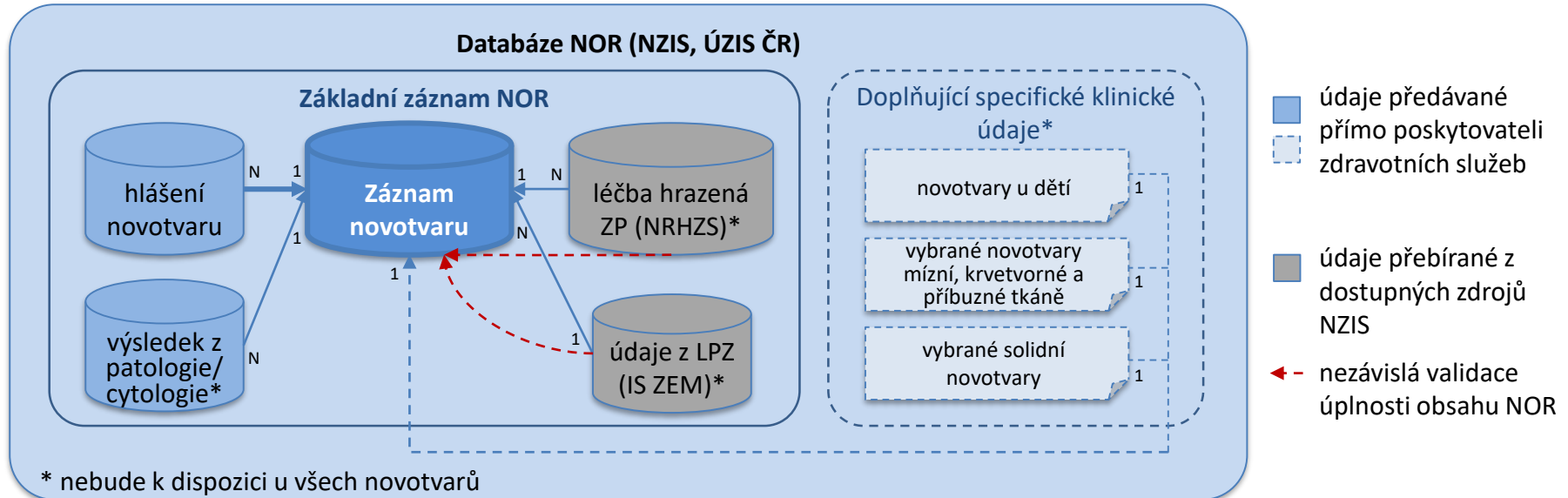
Mezinárodní klasifikace nemocí pro onkologii (MKN-O)

- podrobný popis topografie nádoru, morfologie nádoru (na základě histologického nebo cytologického vyšetření), biologického chování nádoru a stupně diferenciacce nádoru (grading)
- umožňuje detailní identifikaci všech diagnóz nádorových onemocnění
- **MKN-O 3. vydání, WHO aktualizace 3.2 z roku 2018 (MKN-O-3.2)**

TNM klasifikace zhoubných nádorů

- popisuje anatomický rozsah primárního nádoru pomocí těchto složek:
 - T - rozsah primárního nádoru,
 - N - nepřítomnost či přítomnost a rozsah metastáz v regionálních mízních uzlinách,
 - M - nepřítomnost či přítomnost vzdálených metastáz
- stadium onemocnění je odvozeno na základě klinického a pooperačního T, N a M
- **TNM klasifikace 8. vydání, rok vydání 2016, český překlad z roku 2017 (TNM8)**
- **v datech NOR až pro novotvary diagnostikované od roku 2019 dále**

Struktura záznamů v databázi NOR

Základní záznam NOR:

• Výsledný záznam novotvaru

- hlášení do NOR – formulář „Incidence novotvaru“ [E, L]
- výsledek / zpráva z vyšetření patologem / cytologem [E, L]
- vykázaná léčba novotvaru hrazená zdravotními pojišťovnami (NRHZZ) [E]
- údaje o úmrtí z LPZ – datum, příčiny, místo (IS ZEM) [E]

Doplňující specifické klinické údaje [E]

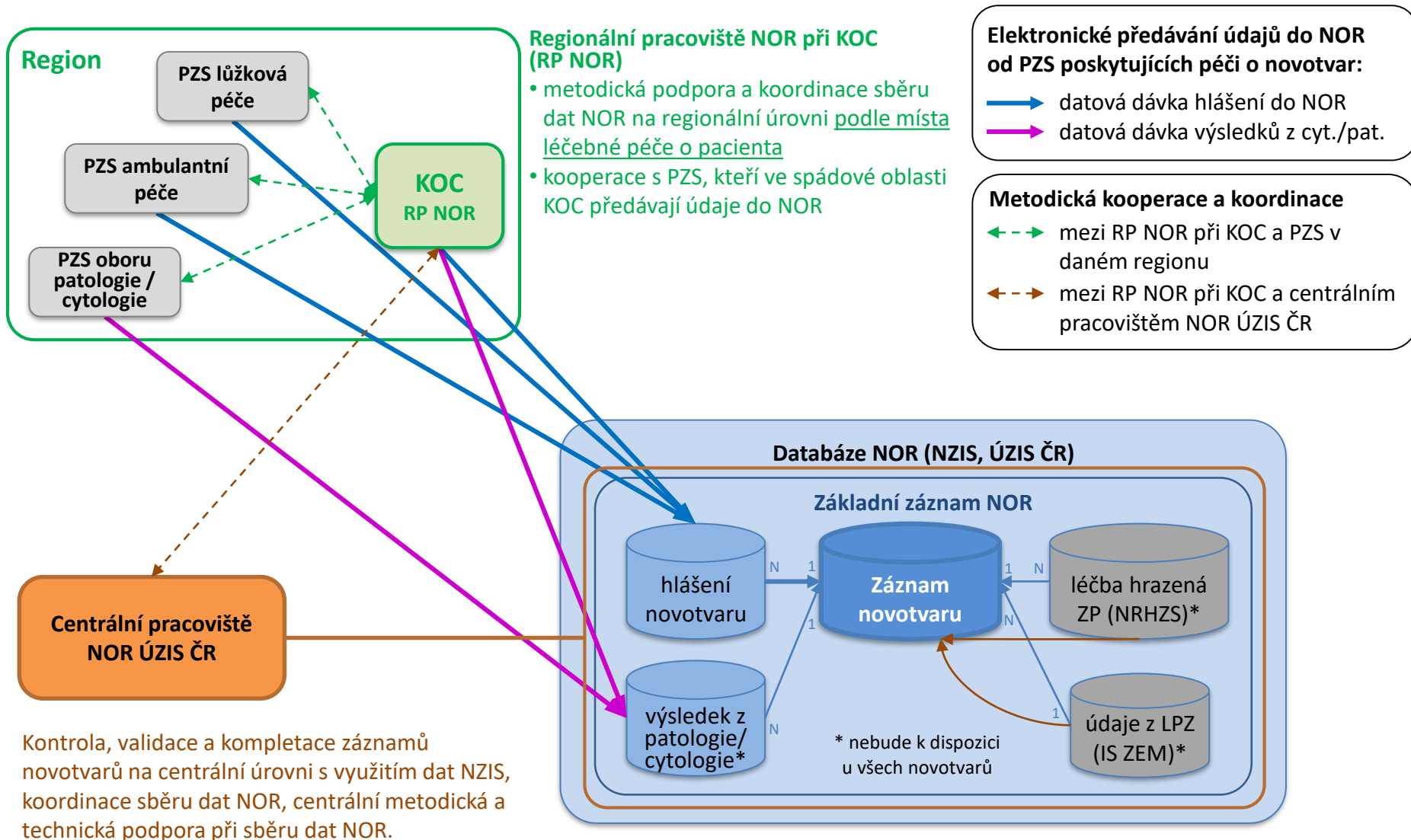
nádorové markery, specifické diagnostické klasifikační a rizikové údaje, výsledky klinických a laboratorních vyšetření, léčebné režimy a protokoly, výsledky léčby, sledování stavu pacientů atp. u vybraných specifických skupin novotvarů:

- novotvary u dětí
- vybrané novotvary mizní, krvetvorné a příbuzné tkáně
- vybrané solidní novotvary – např. vzácná onemocnění

[E] = předání elektronicky přes definované datové rozhraní nebo zadáním do formuláře v JTP

[L] = předání v listinné podobě
po přechodné období

Schéma organizace sběru dat NOR

Kontrola, validace a kompletnost záznamů novotvarů na centrální úrovni s využitím dat NZIS, koordinace sběru dat NOR, centrální metodická a technická podpora při sběru dat NOR.

Za konečnou kompletnost záznamů novotvarů zodpovídá centrální pracoviště NOR, při kompletnosti záznamů kooperuje s RP NOR při KOC a případně přímo s poskytovateli zdravotních služeb, kteří předali údaje do NOR.

Role pro předávání údajů do NOR

Oznamovatel poskytovatele zdravotních služeb

- pověřený technický pracovník
 - zajišťuje technické předání datové dávky do NOR
-

Odborník poskytovatele zdravotních služeb

- odborný pracovník poskytovatele (lékař nebo vyškolený pracovník) zajišťující kompletnost a validitu předávaných záznamů NOR
 - spolupracuje při předávání údajů za poskytovatele
 - má možnost editace předaných záznamů v aplikaci NOR
-

Role centrálního pracoviště NOR (ÚZIS ČR)

- kompletace a správa výsledných záznamů novotvarů
- zodpovědnost za záznamy v NOR
- zaměstnanci ÚZIS ČR a odborní konzultanti – zástupci poskytovatelů

Postup přechodu na novou metodiku sběru dat Národního onkologického registru (NOR)

Poskytovatelé zdravotních služeb – klinická pracoviště

- **CÍL: Předávání hlášení datovou dávkou generovanou z NIS/LIS**
 - B2B zaslání webovou službou automaticky
 - dávku lze vložit manuálně pověřenou osobou za PZS
 - možné přímé zadávání nebo opravy ve formuláři v aplikaci NOR
- Minimální a kompletní úroveň kontrol, zasílání chybových zpráv, opravy o doplňování záznamů.
- **Dočasné předávání údajů v listinné podobě**, údaje budou zasílány na centrální pracoviště NOR (ÚZIS ČR, Palackého nám. 4, P.O.BOX 60, 128 01 Praha 2) – do 31. 12. 2019?
- **Přechod na elektronické předávání dat:**
 - údaje je možné předávat **datovou dávkou přes datové rozhraní** po úpravě informačního systému na straně poskytovatele
 - testovací prostředí od 02/2019, příjem dávek od 03/2019
 - údaje je možné **zadávat přímo do formulářů v aplikaci NOR** v prostředí registrů rezortu ministerstva zdravotnictví po získání přístupu zodpovědné osoby za poskytovatele (více na <http://www.uzis.cz/registry-nzis-vstup>)
 - k dispozici od 1. 2. 2019

Postup přechodu na novou metodiku sběru dat Národního onkologického registru (NOR)

Poskytovatelé zdravotních služeb – pracoviště oboru patologie nebo cytologie

- **CÍL: Předávání výsledků datovou dávkou generovanou z NIS/LIS**
 - dávku lze vložit manuálně pověřenou osobou za PZS
 - B2B zaslání webovou službou automaticky
- Minimum kontrol, neočekává se zasílání oprav

Co bude předáváno?

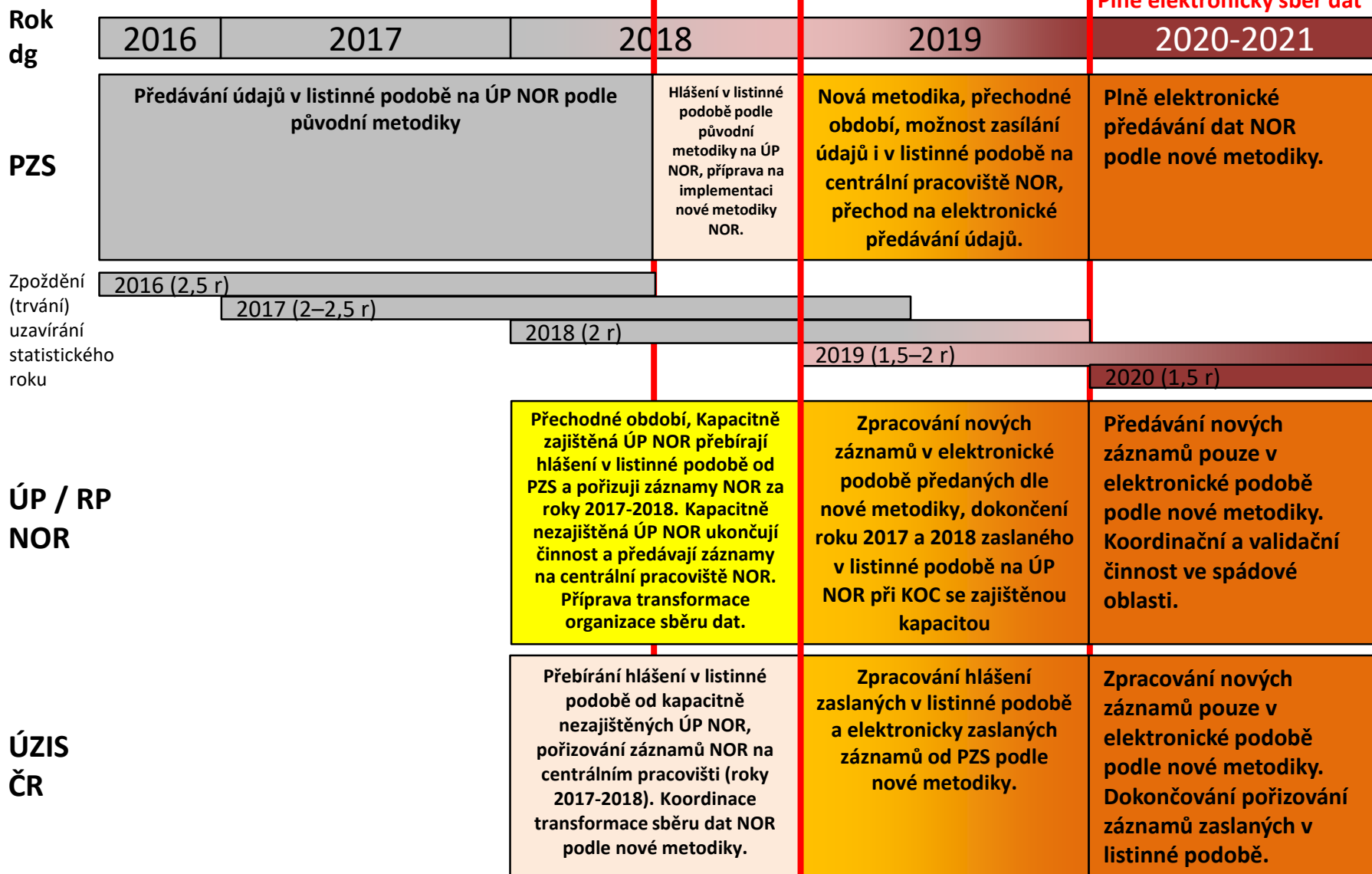
- Základ je běžná **textová laboratorní zpráva**
 - součást DASTA 4 již nyní (blok ku/ku_z), není vázána jen na NOR
- **parametrický patologický subblok**
 - definováno v DASTA 4 (blok ku_z_pat_n)
 - shodné číselníky (MKN10, MKN-O-3, TNM) jako v klinickém hlášení NOR
 - využitelné nejen pro předávání do NOR, strojově zpracovatelné údaje

Harmonogram

- Rozhraní je již vyvěšeno v DASTA4
- Testovací prostředí od 2/2019, očekávaný příjem ostrých dávek
 - **Textové zprávy v listinné podobě na CP NOR** (ÚZIS ČR, Palackého nám. 4, P. O. BOX 60, 128 01 Praha 2) – **od 1/2019 během přechodného období**
 - **Textové zprávy dávkou – možno od 4/2019**
 - **Parametrické zprávy – postupné zavádění (do konce roku 2019???)**

Harmonogram přechodu na nový způsob organizace sběru dat NOR

vydání nové metodiky NOR, nová organizace sběru dat NOR
k 17. 8. 2018 od 1. 1. 2019

Nové DRG markery pro onkologii v systému CZ-DRG

Platí od roku 2019, určeno pouze pro
nově diagnostikovaná onemocnění

91990	(DRG) KLINICKÉ STADIUM ZHOUBNÉHO NOVOTVARU 0 (NOVOTVAR IN SITU)
91991	(DRG) KLINICKÉ STADIUM ZHOUBNÉHO NOVOTVARU I
91992	(DRG) KLINICKÉ STADIUM ZHOUBNÉHO NOVOTVARU II
91993	(DRG) KLINICKÉ STADIUM ZHOUBNÉHO NOVOTVARU III
91994	(DRG) KLINICKÉ STADIUM ZHOUBNÉHO NOVOTVARU IV
91995	(DRG) KLINICKÉ STADIUM ZHOUBNÉHO NOVOTVARU NEZNÁMO
91981	(DRG) DOBŘE DIFERENCOVANÝ ZHOUBNÝ NOVOTVAR
91982	(DRG) STŘEDNĚ (MÍRNĚ) DIFERENCOVANÝ ZHOUBNÝ NOVOTVAR
91983	(DRG) NÍZCE (SLABĚ, ŠPATNĚ) DIFERENCOVANÝ ZHOUBNÝ NOVOTVAR
91984	(DRG) NEDIFERENCOVANÝ (ANAPLASTICKÝ) ZHOUBNÝ NOVOTVAR
91985	(DRG) ZHOUBNÝ NOVOTVAR S NEURČENÝM STUPNĚM DIFERENCIACE

<https://drg.uzis.cz/res/file/metodiky/cz-drg-metodika-uziti-markeru-onkologie-2019.pdf>

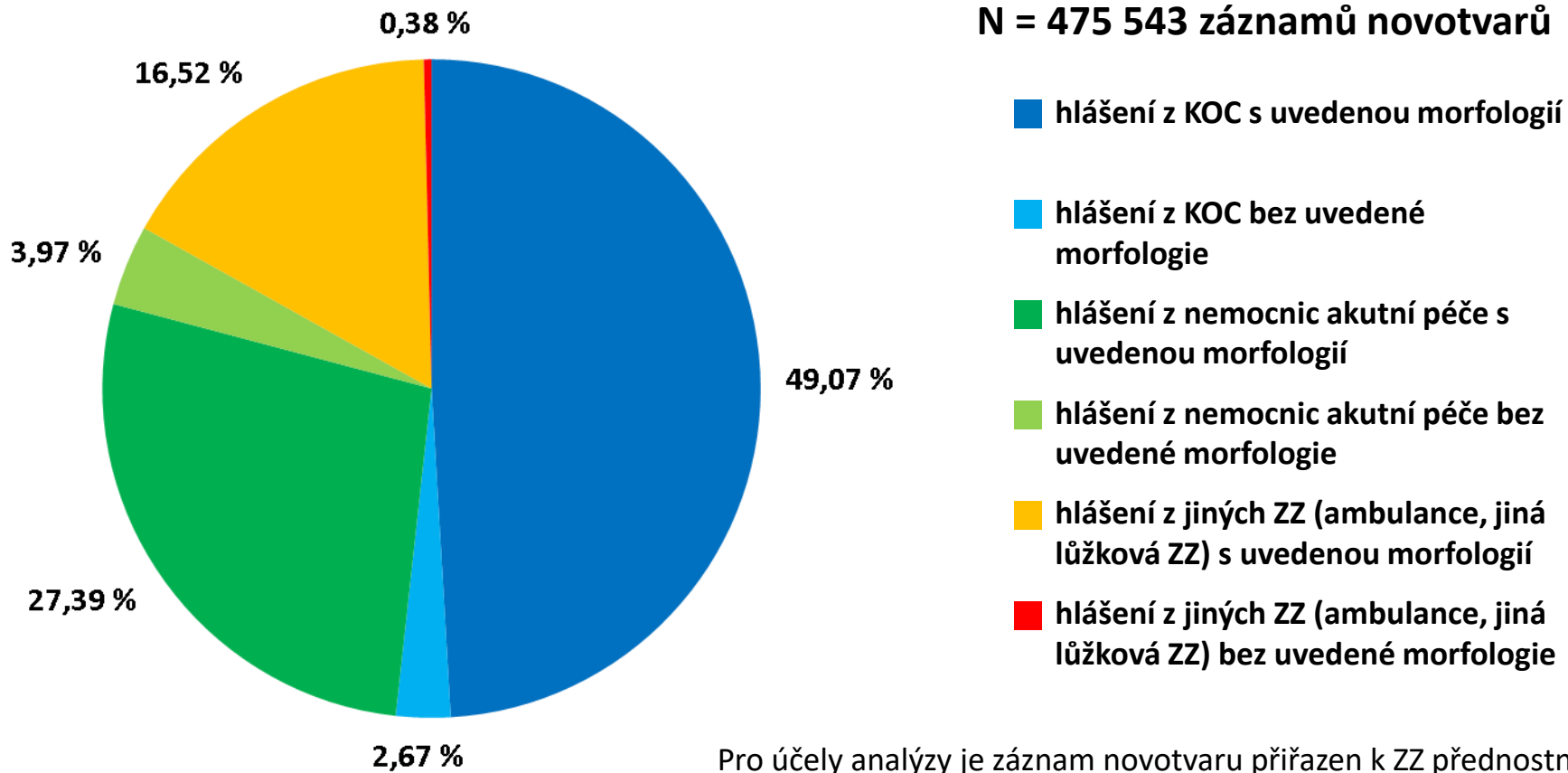

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

DRG
RESTART

Modelace nové koncepce hlášení do NOR na základě údajů NOR z let 2012–2016 – všechny novotvary

Pro účely analýzy je záznam novotvaru přiřazen k ZZ přednostně takto: KOC > nemocnice akutní péče > jiné zařízení.

Analýza ukázala, že pokud budou spolehlivě hlásit poskytovatelé zdravotních služeb, kteří zajišťují akutní lůžkovou péči (zejména KOC) a dále všechna pracoviště oboru patologie/cytologie, bude úplnost hlášení novotvarů sledovaných v současnosti pokryta z 99,6 %.

DĚKUJEME ZA POZORNOST

RNDr. Jan Mužík, Ph.D.

Jan.Muzik@uzis.cz

RNDr. Daniel Klimeš, Ph.D.

Daniel.Klimes@uzis.cz

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
Institute of Health Information and Statistics of the Czech Republic